

სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში უმხმედრობი დაიწყო

გაზეთი „ალიონი“ ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს, თბილისში, დიდ დილოში, ავთანდილის ქუჩაზე ბუნებრივი აირის აფეთქების შედეგად დაზარალებული ტრაგედიის გამო და სამძიმარს უცხადებს დაღუპულთა ოჯახებსა და მთელ საქართველოს.

სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში სოფლის მოსახლეობასთან კონსულტაციები გასულ პარასკევს პირველად ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის დაბებში: ნარუჯასა და ლაითურში გაიმართა. სოფლის პროგრამით 2019 წელს რევიორული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მიერ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტს 537 000 ლარი გამოეყო, რომელსაც მუნიციპალიტეტი ადგილობრივი ბიუჯეტით 100%-იანი თანადაფინანსებით უერთდება. თანხა დასახლებებს რეგისტრირებული ამომრეველების რაოდენობის მიხედვით განესაზღვრა. წელს დაბა ნარუჯას (2 297 ამომრეველი) 10 000 ლარი გამოეყო, რომელსაც მუნიციპალიტეტი 10 000 ლარს უმატებს. ვაშში 20 000 ლარის ფარგლებში ადგილობრივებს დაბაში განსახორციელებელი პროექტი შეარჩიეს. შეხვედრას სულ 200 ადგილობრივი დაესწრო. გამოიკვეთა 3 ძირითადი პრიორიტეტი: სოფლის ცენტრის კეთილმოწყობა, სველი წყაროების მოწოდება და გზების რეაბილიტაცია. აქედან ხმათა უმრავლესობით სოფლის ცენტრში სველის კეთილმოწყობა და ცენტრალურ სტადიონზე არსებული შენობის

რეაბილიტაცია შეირჩა. მოსახლეობასთან კონსულტაცია გურიის გუბერნატორის მოადგილე ქეთევან მოისწრაფეშვილმა, ოზურგეთის მერის მოადგილე ოსიკო თითიაშვილმა, მუნიციპალიტეტის მერიის ადმინისტრაციული, მონაწილეობით დაგეგმვისა და კომუნიკაციის სამსახურის უფროსმა გიორგი იწკარველმა და ინფრასტრუქტურის სამსახურის უფროსმა - თემურ გორგაძემ დაბის მაჟორიტარ

დეპუტატთან და ნარუჯაში მერის წარმომადგენელთან ერთად გამართეს. შემდეგი შეხვედრა დაბა ლაითურში გაიმართა. გამოყოფილი 20 000 ლარის ფარგლებში დაბა ლაითურის მაცხოვრებლებმა პრიორიტეტად სოფლის ცენტრში ამულატორიის მოწყობა, შიდა გზების მოწესრიგება და სარიტუალო დარბაზის შენობის რეაბილიტაცია დაასახელეს. როგორც მერის მოადგილე ოსიკო თითიაშვილმა განმარტა, პროექტების შერჩევა ეფუძნება მოსახლეობის მიერ გადაწყვეტილების მიღების პრინციპს და მუნიციპალიტეტი მათ სავიზიტუროსა და ინტერესებს მაქსიმალურად გაითვალისწინებს. „მევესაღმები მოავრობის ინიციატივას აფენილიყო შეჩერებული სოფლის მხარდაჭერის პროგრამა. გარდა პროგრამით გათვალისწინებული თანხისა, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერის მოსახლეობასთან შეხვედრების დროს წამოჭრილი ყველა საკითხის მოსაგარეოდ დამატებით სახსრებს გააღებს.“ აღინიშნა მერის მოადგილე. მოსახლეობასთან შეხვედრები მუნიციპალიტეტის ყველა ადმინისტრაციულ ერთეულში 27 თებერვლამდე გაიმართება.

ალიონი

უძველესი გაზეთი უახლესი ინფორმაციებით!

ს ა ზ ო გ ა დ ო ე ბ რ ი ვ - პ ო ლ ი ტ ი კ უ რ ი   გ ა ზ ე თ ი .
 ყოველკვირეული გამოსვლა. № 3 (10297) 21 იანვარი, 2019 წ. ფასი 60 თეთრი.

გურიის სტატისტიკის ბიუროს ბაღრი რამიშვილი უხელმძღვანელებს

ალიონი. 17 დეკემბერს, სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაციაში გაიმართა გურიის სტატისტიკის ბიუროს უფროსის ბაღრი რამიშვილის წარდგენის შეხვედრა. სახელმწიფო რწმუნებულის მოადგილე ვია ებრაძემ, სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ადმინისტრაციის დირექტორი გიორგი თოდრაძე, ადმინისტრაციული დირექტორის მოადგილე პაატა შავიშვილი, სტრატეგიული დაგეგმვის, კოორდინაციისა და კომუნიკაციის დეპარტამენტის უფროსი ბორის ეზუბაია, ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერი ალექო სარიშვილი, რწმუნებულის ადმინისტრაციისა და სტატისტიკის ბიუროს თანამშრომლები დაესწრნენ.

ბაღრი რამიშვილის წარდგენის შემდეგ სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ადმინისტრაციის დირექტორმა გიორგი თოდრაძემ სამსახურის სტრატეგიის პრეზენტაცია გააკეთა. მანვე უბასუხა დარბაზში დასმულ შეკითხვებს.

როგორც გიორგი თოდრაძემ მელისთან განაცხადა, ბიუროს მთავარი ფუნქცია-მოვალეობა რეგიონის მასშტაბით სტატისტიკური ინფორმაციის შეგროვება და გავრცელება იქნება.

პარკინგი – ბიუჯეტის უმსხვილესი წყარო თუ თემური დონეზე მოწოდებული და პრაქტიკულად გაუმართლებელი პროექტი?

ალიონი. მას შემდეგ რაც ოზურგეთში პარკირების ახალი წესები ამოქმედდა, უკმაყოფილოა პარკირების მართვის ცენტრის ოპერატორებიც და სერვისის მომხმარებლებიც. დღევანდელი რეგულაციით პარკირების გადასახდელი მანქანის გაჩერების დროის მიხედვით იანგარიშდება.

– თუ ნახევარი საათი გაჩერდა მანქანა 25 თეთრს ვახდენინებთ, თუ ერთ საათს გაჩერდა – 50 თეთრს, – გვეუბნება ავთანდილ ჯორბენაძე, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის პარკირების მართვის ცენტრის ოპერატორი.

– 10 წუთით თუ გაჩერდა? – მაშინ, იძულებული ვიქნები, მაინც 25 თეთრი გადავასხდები. სხვა უფლება არ მაქვს. მაგრამ ქვითარს იმ ნახევარი საათის განმავლობაში ძალიან აქვს მიმდებარე ტერიტორიებზე მოქმედ პარკირების ადგილებზე.

– დროს ინიშნავთ თუ როგორ ხდება? – ქვითარს ვაწერთ დროს.

– გამოდის, ძალიან შრომატევადი სამსახური გაქვთ. – შრომატევადი კი არა, ამასზე მეტი დასჯა არ შეიძლება ადამიანის. დიდიან საღამომდე შეუსვენებლად ვმუშაობთ.

– იმ ადამიანებს რა უნდა გადაიხადონ, რომლებიც ახლომდებარე ავთიაქებში, საყოფაცხოვრებო ობიექტებში, მაღაზიებში მუშაობენ და მთელი დღე მოუწევთ თქვენთან მანქანის გაჩერება? – ხუთი ლარი უნდა „ჩამაბაროს“ მე. მე უნდა მივუტანო „იმათ“.

– ანუ გამოდის, თითოეულმა თვეში 150 ლარი უნდა გადაიხადოს. თქვენ როგორ ფიქრობთ ეს სამართლიანია? – ჩემი თავი ენაცვალოთ, კარგი ხალხია, მაგრამ ასეა და რა ვქნათ.

– ჯარიმებს წერთ? – მე არა. ჯარიმებს სპეციალურად შექმნილი მონიტორინგის ჯგუფი წერს.

– რა შემთხვევაში წერენ ჯარიმას? – მე ყველას ვეუბნები, აიღე ქვითარი და გადაიხადე-მეთქი. თუ არ გადაიხდის, აჯარიმებენ.

– ხელფასი როგორი გაქვთ? – 200 თუ 250 ლარს დამპირდნენ. 200 ლარად ამ წვიმამში მთელი დღე უნდა ვიდგე. ეს თანხა რას მიშველის, გრიპი რომ დამემართოს ამ სიცხეში.

როცა პატონ ავთანდილთან დავამთავრეთ საუბარი, იქვე რამდენიმე მეტრში მდებარე სილაშხის სალონში შევედი. თანამშრომლები ახალი ტარიფით უკმაყოფილოები არიან.

– სად გვაქვს ადენის გადასახდის საშუალება. ან რომელ ქალაქშია ამხელა გადასახადი „სტაიანკაზე“? დიდ ქალაქებში 40-50 ლარად აძლევენ ტალონს, რომელიც მთელი წელი მოქმედებს. ჩვენ უფრო მდიდარი ქალაქი ვართ ვითომ? იყოს აბონემენტები რეალურ ფასად, როგორც დიდ ქალაქებშია და ყველა გადაიხდის. რატომ არ შეიძლება? გავცეცს პასუხი

ვინც აკანონებს და ამ ფასებს იყო გამოყოფილი. ამისთვის იყო სპეციალური აბრა, რომელიც მოხსნეს (ზედ ჩვეულებრივი პარკინგის ნიშანი გადააკრეს).

ნუგზარ ვეგანიძე ოპერატორად მუშაობდა. რაც ახალი რეგულაციები ამოქმედდა „მუშაობა აღარ უდირს.“ ამ წვიმამში ხელში ქოლგა, ყვინჯი, ტალღი, კალამი და 11 საათიანი სამუშაო დღე, რომელიც მანქანას ქვითარი თუ არ ექნება, შენ დაგაჯარიმებთო. ესე იგი

გამოიწვიეთ გაზეთი „ალიონი“

ერთ ფლით – 30 ლარი

6 თვით – 15 ლარი

3 თვით – 7.50 ლარი

გაზეთი „ალიონი“ სარეკლამო მომსახურების ტარიფები

- მე-2 მთლიანი გვერდის (648 კვ.სმ) ღირებულება 120 ლარია;
- მე-3-7 (თითოეული 810 კვ.სმ) მთლიანი გვერდებისა - 150-150 ლარი;
- 1-ლი, ფერადი გვერდი მთლიანად (810 კვ. სმ) არ იყიდება, ნახევარი გვერდის (405 კვ. მ) ღირებულება 300 ლარია;
- ბოლო, მე-8, ფერადი გვერდი მთლიანად 300 ლარი ღირს;
- შიდა შავთეთრ გვერდებზე ფერადი ბეჭდვის შემთხვევაში გვერდის საფასური 50 ლარით იზრდება.
- პოლიტიკური რეკლამის ღირებულება ორმაგია;
- მილოცვა ფერად გვერდზე 32,40 კვ. მ-ზე, სურათით - 25 ლარი;
- სამელოვიარო განცხადება - სიტყვა 25 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;
- განსვენება, ნეკროლოგი - სიტყვა 20 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;

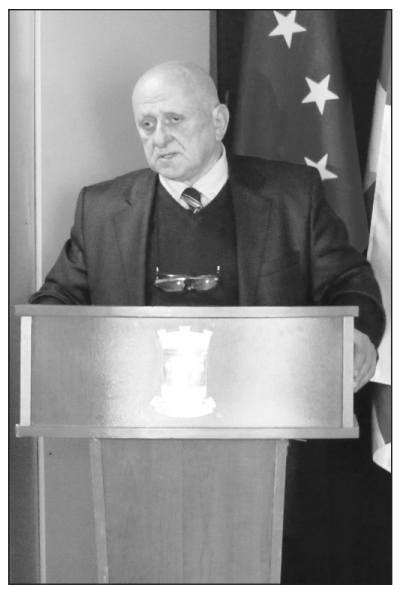
საკალო ფასი: 60 თეთრი, ხელმოწერა:
ერთი თვით - 2,40 ლარი,
სამი თვით - 7,20 ლარი,
6 თვით -14,40 ლარი,
ერთი წლით - 29,60 ლარი.

გაზეთში გამოქვეყნებული მასალების შინაარსი შეიძლება არ ემთხვეოდეს რედაქციის თვალსაზრისს. ავტორები თვითონ არიან პასუხისმგებელი ინფორმაციის სიზუსტეზე. რედაქციაში აუდიონაწარები ინახება ორი კვირის განმავლობაში, ამ ვადის გასვლის შემდეგ პრეტენზიები აღარ მიიღება. რედაქცია ავტორებისაგან არ მიიღებს სამ ხელნაწერ გვერდზე მეტ მასალას. გამოქვეყნებული მასალების გადაბეჭდვა აკრძალულია რედაქციიდან ნებათაღვის გაცემის გარეშე.

სარეკლამო კომპანია
 რედაქტორი
ნუგზარ ასათიანი
 nugzarasatiani@rambler.ru
 558 499100
 სანიმუშო საშახურის
 ხელმძღვანელი
თემურ მარმანიშვილი
 tem52@mail.ru
 599 373515
 კომპიუტერული უზრუნველყოფა
გიორგი გოგოლაძე
 gia_77@mail.ru
 551 576060
 რედაქციის მისამართი: ქ. ოზურგეთი, გაბრიელ ებისკოპოსის ქ.№3
 ტელ: 558 499 100 გაზეთი რეგისტრირებულია ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში 18. 11. 2004 №44/4-311
 გაზეთი იბეჭდება გამოცემლობა „მერიდიანში“
 მის: თბილისი, ვ. ბაგრატიონის ქ. №77

დაინყეთ ყოველი
 მიხატაბათი აღიონზე
 «ალიონით»

„ეს იყო მართლაც პროფესიულ დონეზე მომზადებული ანგარიში“

ალიონი. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სივრცით-ტერიტორიული დაგეგმარებისა და ინფრასტრუქტურის კომისიის თავმჯდომარე, **ლავრენტი ბიგვაია** პირველი დეპუტატია, რომელმაც 2018 წლის გაწეული მუშაობის შესახებ ანგარიში ჩააბარა. საანგარიშო პერიოდში იგი თავის უფლებამოსილებას ახორციელებდა ორ სივრცით-ტერიტორიული დაგეგმარებისა და ინფრასტრუქტურის, ასევე განათლების, კულტურის, სპორტის, ახალგაზრდულ საქმეთა, ჯანმრთელობისა და სოციალურ საკითხთა კომისიებში და ფრაქციაში „ქართული ოცნება - დემოკრატიული საქართველო“.

როგორც ლავრენტი ბიგვაია თავის გამოსვლაში აღნიშნა, საანგარიშო პერიოდში საკრებულოს წინაშე ანგარიშვალდებულ პირებთან - მუნიციპალიტეტის მერთან, მერის მოადგილეებთან, სამსახურის უფროსებთან მისი შეხვედრის საგანი იყო მოსახლეობიდან შემოსული განცხადებების დაკმაყოფილების მიმდინარეობის პროცესების დაჩქარება და შესაძლებლობის ფარგლებში გადაწყვეტა. საკრებულოს წინაშე ანგარიშვალდებულ პირებთან შეხვედრის დროს დაკმაყოფილდა 63 მოქალაქის მოთხოვნა, არ დაკმაყოფილ-

და 14-ისა, ხოლო სხვა უწყებებში შუამდგომლობა გაეწია 11 მოქალაქეს. საკრებულოს წევრის უფლებამოსილების ფარგლებში აქტიურად მონაწილეობდა:

- 2019 წლის ბიუჯეტის პროექტის შედგენაში;
- დასუფთავების მოსაკრებლის შემოღებისა და გადახდის ინსტრუქციის შედგენაში;
- მუნიციპალიტეტის საზღვრებში არსებულ ბუფარში, პარკში, სკვერში ან პლაჟზე წვრილფეხა ან/და მსხვილფეხა პირუტყვის მეთვალყურეობის ქვეშ ან მეთვალყურეობის გარეშე ყოლის წესების პროექტის მომზადებაში;
- მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე შინაური ცხოველების - ძაღლის და კატის ყოლის წესის პროექტის დაზუსტებაში;
- მუნიციპალიტეტის 2017 წლის ბიუჯეტის შესრულების წლიურ ანგარიშზე დასკვნის მომზადებაში;
- კურორტ კომისიის მიწათ-სარგებლობის გენერალური გეგმის პროექტის დამტკიცებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების შემუშავებაში;
- ა(ა)იპ „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სივრცით ტერიტორიული დაგეგმარების ცენტრის“ დებულების ცალკეული მუხლების დაზუსტებაში;
- ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების აღრიცხვის და ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების განვითარების, ხელშეწყობის განსახორციელებლად გათვალისწინებული თანხების განკარგვის წესის კორექტირებასა და დაზუსტებაში;
- მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ საზღვრებში სატრანსპორტო საშუალებების პარკირების ცალკეული მუხლების დაზუსტებაში;
- მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე I კლასის დაქვემდებარებული შენობა-ნაგებობების ასაშენებლად მშენებლობის ნებართვის წესის კორექტირებული ვარიანტის შემუშავებაში;
- გარე ვაკურობის რეგულირების წესის პროექტში ცვლილებების შეტანის შესახებ შესაბამისი დასკვნის

მომზადებაში;

- მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ბინადარი შინაური ცხოველების (ძაღლები, კატები და სხვა ცხოველები) მოვლა-პატრონობის და მათი პოპულაციის მართვის წესის პროექტზე შენიშვნებისა და რეკომენდაციების შემუშავებაში;
- ქალაქ ოზურგეთში, ერისთავის ქუჩაზე საგზაო ნიშნის განთავსების ორგანიზების შესახებ შესაბამისი განკარგულების მომზადებაში;
- მუნიციპალიტეტის 2019 წლის ბიუჯეტის პროექტზე და 2018 წლის კვარტალური ბიუჯეტის ანგარიშებზე დასკვნების, წინადადებებისა და რეკომენდაციების მომზადებაში.

როგორც მომხსენებელმა აღნიშნა, მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ მომზადებულ ყველა პროექტზე ჰქონდა კონკრეტული შენიშვნები, წინადადებები და რეკომენდაციები, რომელთა მნიშვნელოვანი ნაწილის, დაახლოებით 90%-ზე მეტის გათვალისწინება ხდებოდა და აისახებოდა შესაბამის პროექტში. იყო გამონაკლისიც, მაგალითად, მუნიციპალიტეტის მერიამ დღემდე ვერ წარმოადგინა გარე ვაკურობის რეგულირების პროექტის გადამუშავებული ვარიანტი, რომელიც გარკვეული შენიშვნებით დაუბრუნდა მას.

ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ კანონის მოთხოვნისა და საკრებულოს რეგლამენტის შესაბამისად, საკრებულოს მიერ დამტკიცებული გემაგრაფიის მიხედვით საანგარიშო პერიოდში დეპუტატი შეხვედა 700-ზე მეტ მოქალაქეს. წარმოადგინა ამომრჩევლებთან შეხვედრის დროს დაფიქსირებული შენიშვნები, წინადადებები და რეკომენდაციები:

- სასმელი წყლით უზრუნველყოფის ღონისძიების გატარება, გზების რეაბილიტაცია;
- საკანალიზაციო ქსელის მოწესრიგება;
- საცხოვრებელი სახლების (კორპუსები) მოპირკეტების საშუალების შესრულება;
- საცხოვრებელი სახლების სახურავე-

ბის შეკეთება და აღდგენა;

- სპორტული ობიექტების მოწესრიგება (მინისტადიონი, კალათბურთის მოედანი);
- სასფლაოებთან მისასვლელი გზების რეაბილიტაცია;
- გარე განათების ქსელის გაფართოება; - დასუფთავების პროცესების ეფექტური მართვა და სხვ.

ამომრჩევლებიდან საანგარიშო პერიოდში მიიღო 22 წინადადება და საინფორმაციო მიმდინარე პერიოდისათვის 19-ზე მეტი წინადადება დასახვედრად. ამომრჩევლებთან ჰქონდა სატელეფონო კომუნიკაცია. აღნიშნული რაოდენობის კორექტირების საფუძველზე მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ:

მოწესრიგდა ორი ერთეული საკანალიზაციო ქსელი; დაიხურა 2 საცხოვრებელი სახლი; მოინერგა 300 გრძივი მტერი სატრანსპორტო გზა; 4-ჯე შეკეთდა წყალმომარაგების ქსელი; ტექნიკური დახმარება გაეწია დენდროლოგიურ პარკს; მოეწყო 5 ერთეული გარე განათების სისტემა; მოსახლეობას მიეწოდა 12 კუბური მტერი შენიშვნა; ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მაკროლოკალური დეპუტატთან თანამშრომლობით, შესაბამის უწყებებში მომზადდა ანასულის წყალმომარაგების პროექტი.

წარმოადგინდა ანგარიშზე თავიანთი აზრი გამოთქვეს დეპუტატებმა: **მარიკა ჩხიკვიშვილი, გორა კლაძე, გელა არიშიძე.**

დეპუტატ **ლელა საგაიას** თქმით, ეს იყო პროფესიონალურ დონეზე გაკეთებული ანგარიში:

„ეს იყო მართლაც პროფესიულ დონეზე მომზადებული ანგარიში. პროფესიონალიზმსაც აქვს, ალბათ, ხარისხი, ბატონი ლავრენტი საუკეთესო პროფესიონალი, ძველბარში და პიროვნება, ვისთანაც ამა თუ იმ საკითხზე მუშაობისას მშვიდდ ვერძობ თავს, რადგან დარწმუნებული ვარ, რომ მისი გვერდში დგომით მაქსიმუმს შევძლებ.“

ლავრენტი ბიგვაიას საანგარიშო პერიოდში გაწეული მუშაობა დადებითად შეფასდა.

დეცენტრალიზაციის სტრატეგიის პროექტის განხილვა ოზურგეთში

საქართველოს ადგილობრივ თვითმმართველობათა ეროვნულმა ასოციაციამ (NA-L-AG), გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP), დანიის, შვეიცარიისა და ავსტრიის მთავრობების მხარდაჭერით, ასევე საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროსთან თანამშრომლობით, საქართველოს რეგიონებში, დეცენტრალიზაციის სტრატეგიის პროექტზე საკონსულტაციო შეხვედრები დაიწყო.

შეხვედრა დღეს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სხდომის დარბაზში გაიმართა, რომელსაც უკრაინაში სახელმწიფო რწმუნებულის მოადგილე **ქეთევან მოისწრაფიშვილი**, გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP), არასამთავრობო სექტორისა და მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებთან ერთად დაესწრო.

შეხვედრა საქართველოს ადგილობრივ თვითმმართველობათა ეროვნული ასოციაციის აღმასრულებელმა დირექტორმა გახსნა. **დავით მელუამ** პროექტის მნიშვნელობაზე ისაუბრა და განაცხადა, რომ აღნიშნული შეხვედრები ცენტრალურ და ადგილობრივ ხელისუფლებებს შორის დეცენტრალიზაციის საკითხებზე დიალოგის წარმართვას და დეცენტრალიზაციის ასალ სტრატეგიაში ადგილობრივი ხელისუფლების ინტერესების გათვალისწინებას ისახავს მიზნად.

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო, დეცენტრალიზაციის საშუალოვადიანი სტრატეგიის (2019-2025) პროექტის განხილვის მიზნით შეხვედრებს სხვა რეგიონებშიც გეგმავს.

რეგიონებსა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებთან ურთიერთობის დაპარტაჟენტის უფროსმა - **ნიკოლოზ როსტაშვილმა** დეცენტრალიზაციის სტრატეგიის პროექტი პრეზენტაციის სახით წარმოადგინა და დამსწრე საზოგადოებას სტრატეგიის ძირითადი პრინციპები გააცნო.

მხარეებმა რეგიონებში არსებულ საცხოვრებელ-საბუფარო და ის პრიორიტეტები განიხილეს, რომლებიც მუნიციპალიტეტებში არსებული პრობლემების აღმოფხვრას ეწყობა ორიენტირებული.

მთავრობის გადაწყვეტილებით, დასახლება ბახმაროს დაბის სტატუსი მიენიჭა

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტში შეიქმნა ბახმაროს დასახლება და მას დაბის სტატუსი მიენიჭა.

ამის შესახებ, მთავრობის სხდომის დასრულების შემდეგ, ვიცე-პრემიერმა, რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრმა **მაია ცქიტიშვილმა** განაცხადა.

„მოელი ეს წლები ბახმაროს არ ჰქონდა დასახლების სტატუსი, რაც ზღუდვდა კურორტის განვითარებას და იქ ინვესტიციების ჩაღებას. მას უკვე აქვს სტატუსი, რაც ნიშნავს, რომ ეწყება თვითმმართველობის სტრუქტურები და წვდომის საერთაშორისო დოკუმენტაციაზე. მზარდი პოტენციალიდან

გამომდინარე, ჩვენც დიდი გეგმები გვაქვს, უკვე შემუშავებულია სივრცითი განვითარების გეგმა და ემუშაობთ ბახმაროს კონომიკური განვითარების გეგმას, რათა სწორად განესაზღვროთ კურორტის ინფრასტრუქტურული პრიორიტეტები. მარმან დავიწყეთ და უკვე 5 მილიონ ლარზე მეტი ინვესტიცია ჩადებული ელექტრომომარაგების პროექტში, რაც ბახმაროს დიდი ხნის პრობლემაა, წელს ეს პროექტი დასრულდება და 2400 კომლი ექნება მუდმივი ელექტრომომარაგება. ასევე ვგეგმავთ ცენტრალური სკვერის მოწყობას და სხვა საინტერესო პროექტებს, რაც გაასარებს როგორც ადგილობრივებს, ისე - დამსვენებლებს.“ - აღნიშნა მაია ცქიტიშვილმა.

პარკინგი – ბიუჯეტის შიშვების წყარო თუ თეორიულად მოწონებული და პრაქტიკულად გაუმართლებელი პროექტი?

არც ერთი მანქანა არ უნდა „გამეპაროს“. გამოდის 11 საათის განმავლობაში არც საჭმელი უნდა ვკვამო და არც საბირთვარეში წავიდეთ. დაგვიწერეს გეგმა, კონკრეტულად რამდენი უნდა შეგვეტანა. გეგმა ადრეც იყო, მაგრამ რეალური. ხელშეკრულებაში ხელფასი 250 ლარი ეწერა, მაგრამ 100 ლარი მოგვეცეს, ზოგს ნაკლებიც.

შპს „ჭალასადრის“ დამფუძნებელი და დირექტორი **ზურაბ გობრონიძე** 1996 წლიდან აღნიშნულ სფეროში მუშაობს. ახალ რეგულაციებთან დაკავშირებით შეინიშნა მასაც ბევრი აქვს. – სამი ტერიტორია მაქვს პარკინგისთვის ჭანჭურას, ცხრა აბრილის და ერისთავის ქუჩებზე. რამდენიმე ქუჩაზეც მაქვს ადგილი პარკინგისთვის, მაგრამ ამავე დროს აღნიშნულ ტერიტორიაზე დგას ნიშანი „დგომა აკრძალულია“. ამის გამო მაქვს დავა. ჩემი შპს ფინანსთა სამინისტროშია დარეგისტრირებული და გვაქვს მათი სპეციალური ქვითრები.

– საგადასახლო პრინციპი როგორია თქვენთან?

– ოპერატორს აქვს ქვითრები. აღებულ თანხას ოპერატორი საღამოს ან მეორე დღით მოიტანს ჩემთან და ჩამაბარებს. მე საღმარო აპარატზე დაკავშირებულ შემოსულ თანხას. ადგილზე გადასახალი გვაქვს საათში 30 თეთრი. მაგრამ ოზურგეთის მოსახლეობის ეკონომიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე ხან 20 თეთრს გვიხდიან, ზოგჯერ საერთოდ ვერ იხდიან.

– ახალ საპარკინგო რეგულაციებზე რას ფიქრობთ? ახალი წესების შემოღებით გაუმჯობესდა მდგომარეობა?

– ოპერატორს აქვს ქვითრები. აღებულ თანხას ოპერატორი საღამოს ან მეორე დღით მოიტანს ჩემთან და ჩამაბარებს. მე საღმარო აპარატზე დაკავშირებულ შემოსულ თანხას. ადგილზე გადასახალი გვაქვს საათში 30 თეთრი. მაგრამ ოზურგეთის მოსახლეობის ეკონომიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე ხან 20 თეთრს გვიხდიან, ზოგჯერ საერთოდ ვერ იხდიან.

– რა გაუმჯობესდაო, რას ამბობენ? მოძრაობა, თქვენ თვითონ ხედავთ, რომ არ გაუმჯობესებულა. თუ ფინანსურ მხარეს გულისხმობთ, კარგი რაა, ტარიფის გაზრდა?

სულიკო ვაფარიძე (ოპერატორი): 15 წელია ამ ტერიტორიაზე ვმუშაობდი მაგრამ ასეთი რთული პირობები არ იყო.

– ხელფასი რამდენი მოგეცეს?

– რასაც ჩააბარებთ თანხას, იმის მიხედვით მოგეცემთ ხელფასსო და მე 30 ლარი მომიწია. ბევრი არ იხდის პარკირების თანხას. როცა გაჩერების დრო ვკითხე, შენ ვინ ვკითხავსო.

– რომ არ იხდიან, დაჯარიმების არ ემინათ?

– მასეთი ფაქტი ბევრია. ზოგმა შეიღვა ქვითარი ზურგზე, გარეკა და წვეიდა. იმის გამო, რა თქმა უნდა, დააჯარიმებენ. თუ გავგაპარა მანქანა და ქვითარი ვერ ამოწერე, შენ დააჯარიმებთო, მითხრეს.

იასონ მეშველიანი: 30-თეთრიანი კი არა, სპეციალურად 50-თეთრიანი ქვითარი ამოწერეო. 30 თეთრი რომ მომეცეს და 50 ამოწერო დანარჩენი 20 ჩემი ჯიბიდან მოგიტანო-მეთქი?! გაჭირვებულ კაცს 20 თეთრი არ ქონდა, ახლა 50 თეთრი მოვთხოვო? იმ წუთშივე ფული გამოართვიო. ადამიანი რომ მუხუნება, ამ წუთას ხურდა არ მაქვს, გამოვივლი და დავიჭოვებო, რა ვუთხრა? გინდა თუ არ გინდა დღეში 40 ლარი უნდა შემოგვიტანო. შეუძლებელია-მეთქი-ვუთხარი. მაშინ გაიხადე ფორმა და წადი სახლშიო. ხოდა, წამოვედი.

ამისწინ ა(ა)იპ-ის ხელმძღვანელები დამადგენ თავზე, დამიყენეს მანქანა წინ, საღამომდე იჯდნენ შიგ

თბილად. მე გამწარებული, გაყინული ვმუშაობდი. იქედან მაძალებდნენ, ქვითარი ამოწერეო. ბოლოს ავდექი, მივეყარე ქვითრები და ვუთხარი: – ბიბია, შენ სითბოში ხარ, მიადექი და შეავსე მაგი ქვითარი – მეთქი. წარმოიდგინეთ, წვიმაში ქოლგა დაიკავე, ქვითარი ავსე და მანქანა გარბის უკვე.

გონა ცინცაძე (ტაქსის მძღოლი): რამდენ ხანსაც გავჩერდებით, იმის მიხედვით ვიხდით თანხას. ხან სამი ლარი, ხან მეტი. შეიძლება ერთჯერადად შემომსვლელი მძღოლისთვის არ იყო დღევანდელი ტარიფი ძვირი, მაგრამ ტაქსს უნდა ჰქონდეს ფიქსირებული გადასახალი. რომ მოვიკითხე, ინტრიგანი ხარო, – მითხრეს.

თემურ მჭავია, ავთიაქი „სალბის“ მენეჯერი: – მე კანონმდირილი ადამიანი ვარ. მივესალმები ბიუჯეტში თუ დამატებითი შემოსავლები იქნება, მაგრამ, მოვითხოვთ, ისევე, როგორც დიდ ქალაქებში (თბილისი, ქუთაისი, ბათუმი) შემოიღონ პარკირების საშუალება. მაგალითად, ქ. ქუთაისში მსუბუქ ავტომობილს 1 საათში 50 თეთრს ახდევინებენ; 3 საათამდე პერიოდში – 1ლარს; ერთი დღე – 2 ლარს; კვირაში 5 ლარს; 30 დღე – 10 ლარს; 6 თვე – 25 ლარს, ხოლო წლიური საშუალო 40 ლარი ღირს. გადაიხდი პარკირების გადასახადს და გააჩერებთ ქალაქის ტერიტორიაზე პარკირების ნებისმიერ ადგილას.

სასურველია 3 თვის, 6 თვის შემდეგ ვაკეთდეს ანალიზი, პარკირების ახალმა წესმა რა შემატა ადგილობრივ ბიუჯეტს, ან ხომ არ ემსახურება ახალი (ა)იპ-ის შექმნა გარკვეული პირების კეთილდღეობას, მათთვის ხელფასების მიღების სახით.

რომან გოგიტაური, ა(ა)იპ ოზურგეთის პარკირების მართვის ცენტრის დირექტორი: – ჩვენი ა(ა)იპი ახალაშექმნილი ორგანიზაციაა. შტატში გვყავს ბუღალტერი, მონიტორინგის ჯგუფის უფროსი, ამ ჯგუფის ინსპექტორი, და ოპერატორების ჯგუფის უფროსი. ხელშეკრულება გავორიშებული გვაქვს 60 ოპერატორთან.

ჩვენ პარკინგს ვაზორცილებთ ჭანჭურას ქუჩაზე გმირთა მოედნიდან რამდენიმე ქუჩის კვეთამდე; გაბრიელ ეპისკოპოსის ქუჩის კვეთიდან გურიის ქუჩის დასაწყისამდე; გაბრიელ ეპისკოპოსის, იოანე პეტრიწის, აპოლონ წულაძის, გურიის ქუჩებზე; ექვთიმე თაყაიშვილის ქუჩის პირველ ჩიხში.

პარკინგის თანხა შეადგენს 50 თეთრს საათში, 25 თეთრს-30 წუთამდე. – მაგრამ აპოლონ წულაძისა და

სხვა ქუჩებზე მყოფი ავთიაქების, საყოფაცხოვრებო და საავტომობილო ობიექტების თანამშრომლებს მიაჩნიათ, რომ პარკინგის თანხის ეს ოდენობა მათთვის მიუღებელია, რადგან დღის განმავლობაში 5 ლარის გადახდა უწევთ?

– შპს „ჭალასადრის“, ავტოკავალის გაჩინაობა უფრო ადვილი პარკინგი და შეუძლიათ იქ გაჩერონ. ან შეუძლიათ უფასოდ ისარგებლონ ოქსტიციის სახლის წინ, რესტორან „არგოსთან“ არსებული ავტოსადგომები. რამდენად მიზანშეწონილი უნდა იყოს ბიზნესისთვის მათი ობიექტის წინ გაჩერებული საკუთარი ავტომობილები? ამ ადგილებზე ყველას უნდა შეეძლოს გაჩერება. ამაჟამად „ელეგანტის“, „საქციო საზოგადოება „იმედის“ წინ შედარებით მოწესრიგდა პარკინგის საკითხი.

– როგორია ოპერატორების შრომის ანაზღაურება?

– ოპერატორები შემოტანილი თანხის 40 პროცენტს მიიღებენ ხელფასის სახით. ჩვენ 14 დეკემბერს დაიწყო მუშაობა. დეკემბერის დარჩენილ დღეებში ზოგმა ოპერატორმა 150 ლარი მიიღო ხელფასის სახით, ზოგმა 60 და ა.შ.

– აპირებთ თუ არა, ისე როგორც

თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში და სხვა ქალაქებში პარკინგის საშუალებას, რომელიც ერთგვარად მოაწესრიგებს და გაუადვილებს მძღოლებს ავტოსადგომებით სარგებლობას?

– ჩვენ ა(ა)იპ-ი ვართ, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს გადაწყვეტილების მიხედვით ვმოქმედებთ. ალბათ მომავალში იფიქრებენ პარკინგის თემის დახვეწაზე.

კახა კვაჭანტირაძე, მონიტორინგის ჯგუფის უფროსი: – ფასიან ავტოსადგომზე მდგომ ავტომანქანის მძღოლს

პარკინგის ქვითარი უნდა ჰქონდეს ავტომანქანაში გამოსაჩენ ადგილზე. თუ არ აქვს, ადმინისტრაციულ-სამართალდარღვევათა ოქმს ვწერთ. ეს ოქმი გადაეცემა მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის სამსახურს, რომელიც კავშირშია საპატრულო სამსახურთან და ხდება ავტომობილის მძღოლის იდენტიფიცირება. ჯარიმის ოდენობა 10 ლარია და ჯარიმის თანხა შედის სახელმწიფო ხაზინაში.

– თუკი ამ მძღოლმა ჯარიმის თანხა არ გადაიხდა?

– თუკი დაჯარიმებულმა პირმა ერთი თვის განმავლობაში არ გადაიხდა ჯარიმის თანხა, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის (მუხლი 125, მე-4 პუნქტის პირველი ნაწილი) საფუძველზე დაეკისრება 150 ლარის გადახდა, ხოლო შემდეგ განხორციელდება აღსრულების ღონისძიებები.

ლევან მგელაძე, საკრებულოს ფრაქცია „ოზურგეთის მომავლისათვის“ თავმჯდომარე: – პარკინგის თემა მოუწესრიგებელი იყო ოზურგეთში. აღარ არსებობდა პარკინგის ადგილი. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიამ შეიმუშავა ახალი რეგულაციები პარკინგთან დაკავშირებით, რომელიც

განიხილა ყველა ფრაქციამ, შესაბამისმა კომისიამ და საკრებულომ მიიღო გადაწყვეტილება.

ვთვლი, რომ ეს ინიციატივა თეორიულად მოწონებული იქნა, მაგრამ ჯერჯერობით არ ასახულა პრაქტიკაში.

საზოგადოება ჯერ არაა შეჩვეული პარკინგის ახალ ფორმას. მოუმზადებელია ოპერატორები.

ვფიქრობ პარკინგის მოწესრიგების საკითხი თანდათან დაიხვეწება და ვიმედოვნებ უახლოეს ხანში დარეგულირდება.

მერაბდენე ადგილობრივი ხელისუფლება ამოავსებს ამ ორმოს?

დროს შეარჩევთ, როცა ავტომობილი პეტრიწის ქუჩიდან გ. ეპისკოპოსის ქუჩაზე გადაუხვევს. იქვე, წყალსაწრეტი არხის რკინის ხუფი საბურავის გადავლისას ისეთ ჭახანს მოად-

ენს, შიშით ერთს კი არა, სამ ასეთ ორმოს გადაახტები და ვინ იცის, იქნებ ბიძონის (მსოფლიოს რეკორდსმენი სივრცეზე ხტომაში) რეკორდიც კი დაამსო.

მეფუტკრეთა საყურადღებოდ!

კოოპერატივი „თანამედროვე მეფუტკრეთა“ ლისონის ფირმის თანამედროვე დანადგარებით მეფუტკრეებს თავაზობს ფუტკრის საკვებ პროდუქტებს – „კანდს“ და „ინვერსიულ სიროფს“ ხელსაყრელ ფასებში:

- 1 კგ კანდი – 4 ლარი,
- 1 კგ ინვერსიული სიროფი (ბუნებრივი ფერმენტებით) – 2.5 ლარი,
- 1 კგ ინვერსიული სიროფი (თაფლით) – 4 ლარი.

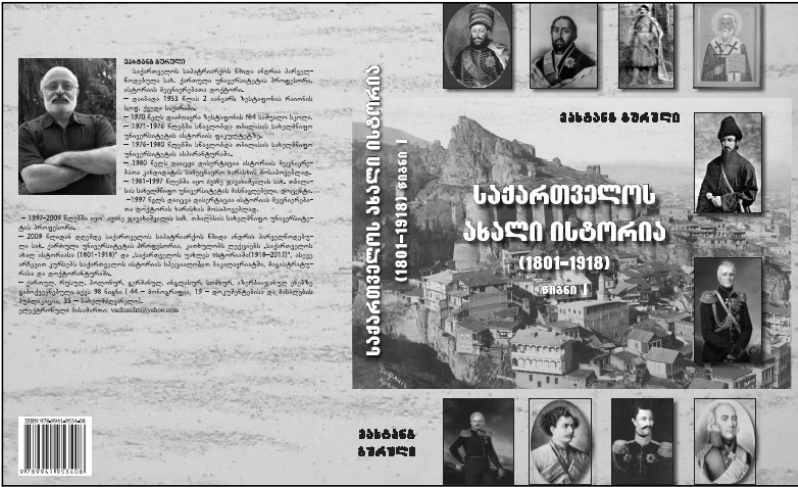
ასევე მსურველებს მოვემსახურებით თავიანთი ნელ-ლეულით.

მისამართი: ლანჩხუთი, სოფ. გვიმბალაური.
ტელ: 551 841 841; 593 222 216; 593 272 9000.

გურიის სამთავროს გაუმჯობესება (XIX საუკუნის პირველი მესამედი)

ინგოგრაფიკული მასშტაბით უზღვევით

გაგრძელება დასაწყისი იხილეთ „ალიონი“ №1

1828 წლის 27 ივლისს ივანე პასკევიჩმა მოხსენება გაუგზავნა ნიკოლაი I-ს. კავკასიის მთავარსარდალი იმპერატორს სთხოვდა მეტა მითითება, თუ როგორ ემოქმედა იმ შემთხვევაში, თუ დედოფალი სოფიო ოსმალეთში გაიქცეოდა ან გურიაში დარჩენას გადაწყვიტდა. იმპერატორმა კავკასიის მთავარსარდალს ასეთი მითითება მისცა: თუ დედოფალი სოფიო ოსმალეთში გაიქცეოდა, გურიის სამთავრო უშუალოდ უნდა შეერთებოდა რუსეთს და იმპერიის დროებით მმართველობას დაემორჩილებოდა; თუ დედოფალი გურიაში დარჩებოდა, მას ყველა უფლება უნდა ჩამორთმეოდა და ტახტის მემკვიდრის სრულწლოვანამდე სამთავროს მართვა-გამგეობა საბჭოს უნდა გადასცემოდა, რომლის თავმჯდომარეც რუსი მოხელე იქნებოდა.

დედოფალი სოფიო დარწმუნდა, რომ ოსმალეთი რუსეთთან ომში დამარცხდებოდა. 1828 წლის 8 აგვისტოს **სოფიომ** მონანიების წერილი მისწერა ივანე პასკევიჩს და თან ატარებდა: რუსეთისადმი ერთგულების დამტკიცების მიზნით გურიის ლაშქრით **ქობულეთს, ჩაქვს** და **ბათუმს** დაიკავეს და რუსეთს

გადასცემდა, ოღონდ მოლაშქრეთა გასამხრეველად პასკევიჩს ვაჩიბარებს სთხოვდა. 16 აგვისტოს სოფიომ მონანიების წერილი გაუგზავნა თბილისის სამხედრო გუბერნატორ გენერალ-ადიუტანტ **ნიკოლაი სიბაგინსკს**. პასკევიჩმა დედოფალ სოფიოს ქობულეთის, ჩაქვას და ბათუმის დასაკავებლად ორი კვირა მისცა, იმედოვნებდა კავკასიის მთავარსარდალმა გენერალ კარლ ჰესსეს მისწერა: თუ დედოფალი სოფიო დანაპირებს ორ კვირაში არ შეასრულებს, გურია ვაჩიბარებს დაიკავებს. დედოფალი გადაწყვიტა და სამთავროს მართვა-გამგეობა რუსი ოფიცრის თავმჯდომარეობით **გურულ თავადას საბჭოს** გადაეცია. პასკევიჩმა კარგად უწყობდა, რომ დედოფალ სოფიოს კიდევ რომ მოენდობებინა, გურიის ლაშქრით ქობულეთს, ჩაქვს და ბათუმს ვერ დაიკავეს.

1828 წლის 16 აგვისტოს რუსეთის ვაჩიბარებს **ასალციხე** აიღო. ოსმალეთმა სამხრეთ კავკასიაში მთავარი დასაყრდენი დაკარგეს. ოსმალეთის მარცხმა ივანე პასკევიჩს ქობულეთისა და ბათუმის დაკავების იმედი აღუძარა, რის გამოც დედოფალ სოფიოს შემთავაზებას რუსები

უკვე სერიოზულად მოეკიდნენ. პასკევიჩი ვარაუდობდა, რომ გურიის ვაჩიბარებს ოსმალეთის სამფლობელოებში შეიძლებოდა ოსმალეთის წინააღმდეგ ისლამის აღმსარებელი ქართველების, აჭარლების, ამოხუბას მოპყრობა. 1828 წლის აგვისტოს შუა რიცხვებში აფხაზეთის მთავარმა **მიხეილ შერვაშიძემ** გენერალ კარლ ჰესსეს სთხოვა, ეშუამდგომლა კავკასიის მთავარსარდალის წინაშე, რათა მისთვის აფხაზეთის ვაჩიბარ ქობულეთის დაკავების ნება დაერთო. მიხეილ შერვაშიძე პასკევიჩს ვაჩიბარებს დახმარებას არ სთხოვდა, თუმცა საჭიროდ მიაჩნდა, რომ ლაშქრობის დროს რუსეთის სამხედრო გეგმებს ზღვის ნაპირ-ნაპირ ექცურათ, რათა ნავებით მომავალი აფხაზეთის ლაშქარი ოსმალთა ფლოტის მოულოდნელი თავდასხმისგან დაცულიყო.

დედოფალმა სოფიომ და მიხეილ შერვაშიძემ იცოდნენ, რომ სამხრეთ კავკასიაში ოსმალეთის მარცხმა აჭარაში პრორუსული განწყობილება გააძლიერა. ქობულეთის სანჯაყის ბეიმ **მეხედ თავდგირიძემ** რუსეთის სარდლობას აცნობა: თუ რუსეთის ვაჩიბარ ქობულეთზე გაილაშქრებს, მე თქვენ მხარეს გადმავალ და დავებმარებით, ოსმალთა წინააღმდეგ დამოუკიდებლად ბრძოლა არ შემიძლია, რადგან ქობულეთში ტრაპიზონის ფაშას გამოგზავნილი 2.000 ოსმალთა დგას **ოსმან ბეის** სარდლობით. მეხედ თავდგირიძეს მხარს უჭერდა მისი ძმა **ასლან ბეი თავდგირიძე**.

1828 წლის აგვისტოში რუსეთის სამხედრო ფლოტი **ტრაპიზონისაკენ** დაიძრა და **ჭანეთის** სანაპიროზე ოსმალეთის სიმარგები დაბოძა, თუმცა რაიმე არსებითი შედეგი ამას არ მოუტანია. გადამწყვეტი მნიშვნელობა ტრაპიზონზე სასამხედრო გზით ლაშქრობას ენიჭებოდა. ქობულეთის მიმართულებით ლაშქრობის დაწყებამდე ივანე პასკევიჩმა

გადაწყვიტა გურიაში სამხედრო ზურგის შექმნის მიზნით დედოფალ სოფიოსათვის მძევლები (დავით მატყუტაძე და დავით ვახტანგის ძე ერისთავი) მოეთხოვა. სოფიომ მძევლების გაგზავნაზე უარი განაცხადა. მაშინ პასკევიჩმა გურიაში თავადი **ფალავანდიშვილი** გაგზავნა და დედოფალს გურიის სამთავროს სამმართველო საბჭოს ამოქმედება მოსთხოვა. სოფიომ ამხუცე უარი განაცხადა და რუსეთის წინააღმდეგ საბრძოლველად მზადება დაიწყო. დედოფლის ბრძანებით, სასწრაფოდ გაამარგეს **ასკანის** ციხის გალავანი.

1828 წლის 8 სექტემბერს პასკევიჩმა რუსეთის ვაჩიბარის მთავარი შტაბის უფროსს ივანე დიბიჩს გაუგზავნა მოხსენება, რომელშიც თავისი შეხედულება ჩამოყალიბა გურიის სამთავროს შესახებ. კავკასიის მთავარსარდალი წერდა: დედოფალი სოფიო გურიის სამთავროს სამმართველო საბჭოს თავმჯდომარეობიდან გადაყენებული უნდა იქნეს; სამთავროს ტახტის მემკვიდრის სრულწლოვანამდე გურიის სამთავრო უნდა განდგოს საბჭომ რუსი ოფიცრის თავმჯდომარეობით; თუ ტახტის მემკვიდრე **დავით ბატონიშვილი** ოსმალეთში გაიქცევა, მაშინ გურიის სამთავრო უშუალოდ უნდა შეუერთდეს რუსეთს. პასკევიჩი დიბიჩს განუმარტავდა, თუ რატომ არ დაიკავა ვაჩიბარ გურიის სამთავრო; გურიის საზღვართან 5.000 აჭარელი და ლაზი, ყველა კარგი მხროლელი, იდგა, რომლებიც შეძლებდნენ ახალციხის გარნიზონის დასახმარებლად წაყვანას; გურიაზე, ახალციხესა და ყარსზე ერთდროულად რომ გველაშქრა, დავმარცხდებოდით; ახლა, როცა ყარსი, არტანი, ახალციხე, ხერთვისი და აწყურის რუსეთის ვაჩიბარს უკავია, გურიას უსისხლოდ დავმორჩილებით, რადგან გურულებს ოსმალელები ვეღარ დაეხმარებანო. 1828 წლის სექტემბერში შავი ზღვის სანაპიროზე

ჩვეული კოკისპირული წიგნები დაიწყო, რამაც გზები გაუვლია გახდა. რუსეთის ვაჩიბარ გავრცელდა ღიზნტერია, ციხეა და სხვა სწეულები, მოულოდნელად ძლიერ ავიცდა. ყოველივე ამის გამო ტრაპიზონისაკენ სწეულის გზით გალაშქრება შეუძლებელი გახდა. 1828 წლის 30 სექტემბერს ამოიწურა პასკევიჩის მერ დედოფალ სოფიოსათვის ქობულეთის, ჩაქვისა და ბათუმის დასაკავებლად მიცემული ვადა. გენერალ-მაიორმა კარლ ჰესსემ კავკასიის მთავარსარდალის მითითება შესასრულა და 30 სექტემბერს 2 ბატალიანი გურიაში შეიყვანა. დედოფალმა სოფიომ მომხრეობით ერთად იზურგეთის სასახლე დატოვა, მიელი ქონება თან წაიღო და **ლიხაურის** ციხეში გადავიდა. მღეე რუსებს ოზურგეთი და ასკანის ციხე დაიკავეს. კარლ ჰესსეს დედოფლის დაპატიმრება ჰქონდა ნაპირდასახე. გენერალმა მოსახლეობისათვის თვალის ახვევის მიზნით გამოაცხადა: გურიაში ვაჩიბარ იბიტიმ შემოვიდა, რომ გურიის ვაჩიბარ ერთად ოსმალეთის წინააღმდეგ გაველაშქრო. ჰესსემ დედოფალ სოფიოს შეუთვალა ოზურგეთში დაბრუნებულიყო და ლაშქრობის გეგმა ერთად შეედიანო. სოფიო კარლ ჰესსესთან შეხვედრას აპირებდა, მაგრამ ამ განზრახვაზე დავით მატყუტაძემ ააღუბინა ხელი. 1828 წლის 1 ოქტომბერს დედოფალმა ლიხაურის ციხე დატოვა და ქობულეთში ოსმალთა სარდალ ოსმან ბეისთან გამოცხადდა. ლიხაურის ციხე რუსეთის ვაჩიბარ დაიკავა. ციხეში რუსებს ზღვდნენ დედოფლის მცირეწლოვანი შვილები **სოფიო** და **ტერეზია**. უფროსი შვილები, ტახტის მემკვიდრე **დავითი** და **ეკატერინე**, დედოფალს თან წაყვანა.

(გაგრძელება იქნება)
მასტანბეგ ბურული,
(საქართველოს ახალი ისტორია 1801-1918, ტ. 1. გვ.439-440)

„მამა სამართავლოსი“

ალიონი. შარშან, დეკემბრის ბოლოს, სოფელ შრომის საჯარო სკოლის მოსწავლეებმა სულხან საბა ორბელიანის დაბადებიდან 360 წლისთავს ლიტერატურულ-მხატვრული კომპოზიცია „მამა სამართავლოსი“ მიუძღვნეს.

შრომის საჯარო სკოლა გამორჩევა ნიჭიერი და ინიციატივით ახალგაზრდებით. მოსწავლეები წარმატებულად აღწევენ სხვადასხვა კონკურსებში, სპორტულ შეჯიბრებებში და ხშირად აწყობენ ლამაზ ღონისძიებებს. მოსწავლეთა აქტივობებში დიდი წვლილი მიუძღვის სკოლის დირექტორს, ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელს, ლიტერატურული სალონის ხელმძღვანელს **რუსუდან ცეცხლაძეს**.

მოკლე ისტორიული ექსკურსი სულხან-საბას ცხოვრებიდან: მისი მოღვაწეობის. ხანა განსაკუ-

თრებული ძნელებლობით ხასიათდებოდა ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში. ერის საუკეთესო შვილების თავგადასავლებიც ისევე ტრაგიკული იყო, როგორც მათი სამშობლოსი. ამ დროს, ირანელთა ზეგავლენით, ბაგრატიონთა გვარში დიდი არე-დარევა და განხეთქილება სუფევდა. ინტრიგები კი ხშირად ტრაგიკულად მოქმედებდა ქვეყნის ბედზე და მამულიშვილთა პირად ცხოვრებებზეც.

მე-17 საუკუნის II ნახევრის ქართლში არჩილ II-ისა და გიორგი XI-ის ერთგულ პოლიტიკას ებრძოდა ერეკლე I-ის ავანტიურისტული სულისკვეთება. დინასტიური კინკლაობა ქართლისა და კახეთის მემკვიდრეებს შორის განსაკუთრებულად გამწვავდა ვახტანგ VI-ის მეფობის დროს... საქართველოს იმპერიული მესვეურები ერთსა და იმავე დროს, მეგობრობას პირიდან ირანს, ოსმალეთს, რუ-

ეთსა და დასავლეთ ევროპას. ვახუშტი ბატონიშვილი ასე ახასიათებდა ამ რთულ პერიოდს: „შეერთით ქართველთა განცხრომა, სმა-ჰამა ყიზილბაშური, სიძვა, მრუშობა, ვიდრე სოღომამდე. ტყუელი, ხორციან-ვენება, უგვარო კეკლეობა, რამეთუ ამა საქმეთა მოქმედთაგან კიდევ არავის სკემდინენ პატივს, მღვდელმთავარნიც ჰყოფდნენ უჯეროთა.“

ამ საშინელ ქოსსა და გაუტანლობაში მაინც გამოჩნდებოდა ხოლმე „მარლი ამ სოფლისი“ და მდლიანი ადამიანები შეებრძობებდნენ ეპოქის სიღუბლიდან.

XVII-XVIII საუკუნეებში მათ საფუძველი ჩაუყარეს იმ კულტურულ აღმავლობას, შემდეგ რომ „აღორძინება“ ეწოდებოდა. მათ შორის იყვნენ: მარიამ დედოფალი (როსტომის მეუღლე), არჩილ II, გიორგი XI, ვახტანგ VI და სხვანი. ამ წრეს ეკუთვნოდა სულხან-საბა ორბელიანიც.

სულხან-საბა ორბელიანს ფართო დიაპაზონი ჰქონდა. როგორც მისი თხზულებიდან ჩანს, მან კარგად იცოდა ლეონტიძეველები და სასულიერო მწერლობა, ფილოსოფია, ბუნებისმეტყველება, გეოგრაფია, ასტრონომია, მათემატიკა, უცხო ენები.

1698 წლის 18 მარტს სულხანი ბერად აღიკვეცა დავით გარეჯის მრავალმთის ნათლისცემის მონასტერში და სახელი სულხანი საბა შეუცვლია. სულხანმა, მამიდაშვილის, ვახტანგის გამეფებისთანავე 1703 წელს დატოვა მონასტერი და აქტიურ პოლიტიკურ ცხოვრებას დაუბრუნდა.

სულხანის ჭკუა-გონებას, განათლებას და გამოცდილებას დიდად აფას-

ებდნენ მისი ნათესავები, განსაკუთრებით ვახტანგ VI. 1710-1713 წლებში სულხანი ხვარასანში გაიწვია ვახტანგის ძმამ — ქაიხოსრომ, პოლიტიკური საქმეების მოსაგვარებლად. 1713 წლის 18 აგვისტოს სულხან-საბა მისიონერ რამარ და ლუის გაჰყვა ევროპაში და იქ ვახტანგ VI წერილები წაიღო. ის დიდი პატივით მიიღეს, როგორც რომის პაპმა კლიმენტოს XII-მ, ასევე საფრანგეთის მეფე ლუი XIV-მ.

საბას დიპლომატიურ მისიას იმდროინდელი საქართველოსთვის პრაქტიკული ნაყოფი არ გამოუღია, ეს ნაბიჯი იყო ევროპულ სამყაროსთან საქართველოს კავშირის აღდგენის ისტორიული გამოხატულება.

1716 წლის ივლისში საბა ქართლში დაბრუნდა, სადაც მართლმადიდებლური ეკლესიის რისხვა დაატყდა თავს, შემდეგ კი, ქართლის აწეწილი პოლიტიკური მდგომარეობის გამო, ვახტანგ VI -თან ერთად, რუსეთისაკენ გაემხრა. საბამ პეტერბურგამდე ვერ მიაღწია. 1722 წელს იგი მოსკოვთან ახლოს, არჩილის ასულის, თამარის სასახლეში გარდაიცვალა.

რა თემები წარმოადგინეს შრომის სკოლის მოსწავლეებმა: „საბა-სულხანი ყველა ქართველისათვის“; „ამგვარ კაცებს ერი უსმენს“; „თუკი ერთხელ მაინც“; „სულხან-საბა ორბელიანის ორიგინალურ თხზულებათაგან“; „წიგნი „სიბრძნე სიცრუისა“; „დღეს ჩვენი სკოლა ზეიმობს“ და ა.შ. (ქეთი მოსახლიშვილი, ლევან ბოლქვაძე, მაგდა გაგუა, ნინო მიქელაძე, ლევან ბოლქვაძე).

საინტერესოდ იყო წარმოდგენილი სულხან-საბას არაკები: „უტკბილესი და

უმწარესი“, „კატის გაზრდილი ლომი“, „მეფე და მხატვარი“, „ენით დაკოდილი“, „ხარბი გლახაკი“, „მელი და წერი“, „კუ და მორიელი“, „დათვი და მონადირენი“, „იხვი და მყვარი“, „მეფე და ავსტიცვა“...

ღონისძიების მეორე ნაწილში ვიდეო მასალა წარმოადგინეს სულხან-საბას ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზე. სულხან-საბას ცხოვრების გზას, შემოქმედების კიდევ რამდენიმე მომხსენებელი ჰყავდა. არც სადამოზე წაკითხული ლექსთა რაოდენობა და მუსიკალური ნომრები იყო მცირე...

სულხან-საბა ორბელიანის როლს ასრულებდა მე-10 კლასის მოსწავლე საბა ხომერიკი.

ღონისძიებაში ასევე მონაწილეობდნენ: მაგდა გაგუა, ლუკა ასანიძე, მარიამ კირკიტაძე, ნინო მიქელაძე, ხატია კოპლატაძე (მე-11 კლასი);

თუა ჩხაიძე, მარიამ ტულუში, ანანო ჩხაიძე, თიკო ტყემალაძე, მარიამ აფარიანი, ვიკა აკრფიანი, ავთანდილ ფუტყარაძე, ზაურ და ლანა შევლაშვილები, ნინო მერაბიშვილი, შოთა მუკუტაძე (მე-10 კლასი);

ელენე კვაჭანტირაძე, ანა კუბუსიძე, ეკატერინე შერვაშიძე, თამარ ჯაბუა, ანა ფუტყარაძე (მე-8 კლასი);

ქეთი მოსახლიშვილი, ლევან ბოლქვაძე (მე-7 კლასი);

ავთანდილ ხომერიკი, სანდრო ჯაბუა (მე-5 კლასი).

შრომის სკოლის მოსწავლეები წელს კიდევ რამდენიმე საინტერესო ღონისძიების გამართვას გეგმავენ.

კვილი ოზურგეთის ქრონიკები

„სიმიდრი, რომელიც ფულზე არ იყიდება“

„ბაბუაჩემი – არტემ ერქომაიშვილი დიდებული ლობჯანი და მგალობელი მომღერალი იყო. იგი ნამდვილი „ხიდი“ აღმოჩნდა ძველ და ახალ თაობებს შორის. მან, სამგალობლო სკოლის ბოლო წარმომადგენელმა, ბატონ გრიგოლ ჩხიკვაძის თაოსნობით, 104 საგალობლის ცალ-ცალკე ხმები ჩაწერა თბილისის კონსერვატორიაში. ეს არის ფასდაუდებელი საგანძური ფოლკლორ-ისტებისათვის.“
ანზორ მრძომაიშვილი.

სიმართლე რომ ვთქვა, ერქომაიშვილების თემს შორიდან ვუვლიდი, რადგან ბატონმა ანზორ ერქომაიშვილმა ყველაფერი თქვა და დიდებულად დაწერა თავისი სასიქალოლო წინაპრების შესახებ. მაგრამ ერთმა ფაქტმა სურვილი გამიძლიერა, ხელახლა მომეთხრო თქვენთვის ამ შესანიშნავი ძეგლის ისტორიები. სულ ახლახან, სამობაოდ, ჩემს უფროს დასთან თინა ლომაძესთან სტუმრად ვიყავი. ერთხელ საუბარი ჩამოვარდა ერქომაიშვილებზე. ჩემი და მეუბნება, არტემ ერქომაიშვილი სიმღერას გვასწავლიდაო მაშინდელ ჩაის ტექნიკუმში (ახლანდელი კოლეჯი „პორიზონტი“). არტემ ერქომაიშვილი ჩაის ტექნიკუმის გუნდს ამეცადინებდა თურმე. რატომღაც ეს მის ბიოგრაფიაში არ ჩანს. მაშინ ჩაის მრეწველობის ტექნიკუმში ძალიან პრესტიჟული იყო და ერთადერთი მთელ საქართველოში. ჩემი და როცა იქ სწავლობდა, ყმაწვილი ქალი იყო, ახლა 79 წლის გახლავთ. რეპერტუარს ვერ იხსენებს, მაგრამ კარგად ახსოვს ბატონი არტემი:

„ყოველთვის მხნედ მოდიოდა რეპერტუარზე სტალინის ძეგლის მხრიდან უკვე ჭარბად, თითოთმანი კაცი, წელში გამართული, პეჩიანი, თეთრი ჩოხაში გამოწყობილი, შავი „აზიაცკებით“. მე ფანჯრიდან ვუყურებდი“.

როგორი კაცი იყო-მეთქი, შევეკითხე. „გადასარევიო“, გურულად მიპასუხა. სწორედ ამ „გადასარევი“ ძეგლის ისტორიებს ვაკვირდები:

ერქომაიშვილები ძირითადად მაკვანეთში სახლობდნენ. მაკვანეთი გურიის გამორჩეული სოფელია. მისი სახელწოდება ერთი ლეგენდის მიხედვით ასეთია: „მეველთაგანვე ამ ადგილის მცხოვრებნი განთქმული იყვნენ აკვნების კუთხით. ამის გამო ადგილმა მიიღო სახელწოდება „აკვანეთი“, ეს სახელწოდება დროთა განმავლობაში გადაკეთდა „მაკვანეთად“ და დღემდე ამ სახელითაა ცნობილი. არსებობს ლეგენდის მეორე ვერსიაც – მაკვანეთი მდებარეობს ორ მალეობს – ბურღანასა და წყაფმანას შორის, რომელიც მარაოსავით არის გაშლილი და აკვანითი ჩაწოლილი. ამ ლეგენდებს მოკლედ გადმოცემს ბატონი ანზორ ერქომაიშვილი:

„გორმადლის მიიდან თუ გადმოხედავთ, მაკვანეთს უღამახესი მდებარეობა აქვს, იგი ორ პატარა ქედს შუა აკვანითაა ჩაწოლილი, ამიტომაც ადრე

თურმე აკვანეთი ერქვა. მაკვანეთი გურიაში ცნობილია თავისი მუსიკალური ტრადიციებით და მგალობელ-მომღერლებით მე-19 საუკუნის მეორე ნახევარში აქ 49 გურული სიმღერა ჩაწერა ჩემს დასთან ერთად. როგორც დღეს ლონდონის ცენტრალურ არქივში ინახება...“

ბიზო მრძომაიშვილი

„ჩემს გვარს 300 წლის მუსიკალური ტრადიცია აქვს. მე მისი მემკვიდრე თაობა ვარ, - წერს ბატონი ანზორ ერქომაიშვილი. - ბაბუაჩემის გადმოცემით, ჩვენი მუსიკალური მემკვიდრეობა გვიღებდა ერქომაიშვილიდან იწყება. მე იგი კარგად მახსოვს, ამიტომ შევეცადე გაამხიო მის შესახებ რაც ვიცი, რაც სხვისაგან გამოვიხილავ: გვიღებდა წინაპრები გიორგი და თომა ერქომაიშვილები იყვნენ. ისინი სოფელ ასკანიაში ცხოვრობდნენ და სახელგანთქმული მომღერლები იყვნენ, გიორგი ადრე გარდაცვლილა. დარჩენილი შვილი - თომა მეუღლითა და პატარა ივანეთი. ივანეს თურმე განსაკუთრებული ნიჭი დაჰყვა სიმღერაში ჰქონდა იმეათი ხმა „გამყვიანი“ და სიმღერით ანციფრებდა მსმენელს. ერთელ ასკანიაში ქორწილი იყო, ტელემაკ ასათიანი ქალს ათხოვდა ქვემო აკეთში სოფრომ მეგლაძეზე, მაშინ წესად იყო მაყრად აგზავნიდნენ საუკეთესო მომღერლებს, რათა დამხდურებს დასეირებოდნენ, ამიტომ ღზინი უსიმღეროდ არ შეიძლებოდა. თუ სოფელში კარგი მომღერლები არ იყვნენ მასპინძელი მათ სხვა სოფლიდან მოიპატუებდა. აკეთის ტრადიციულად კარგი მომღერლები ჰყავდათ, ასკანელიც ღირსეულად დავხდნენ, მაგრამ ავობებს აკეთობდა. გაბრუნდა მასპინძელი - ტელემაკ ასათიანი და ბრძანა: სასწრაფოდ მოიხილეთ პატარა ივანე ერქომაიშვილი და აქ მომგვარეთო“. შუაღამე გადასული იქნებოდა, როცა ივანე მოიყვანეს ქორწილში, მისმა „გამყვიანმა“ შესძრა იქაურობა განცვიფრდა სიძეთაგანთან მოიხილ ივანე და საკადრისად დაასაწყურა. ასკანელმა ავობებს აკეთობს. შეხაზორმეულებმა სიძემ შეკადრა სიმღერა: „...მისთანა მომღერალი ჯერ არ მომისმენიაო-თუ ასე მოგვეწონა შენი ფეშქაში იყოსო, უთხრა ასათიანმა და აჩუქა სიძეს თავისი პატარა ყმა. ასე რომ, მოაშორეს ივანე მშობლებს და წაიყვანეს აკეთში, სოფრომ მეგლაძის კარზე, სადაც ზრდიდნენ, როგორც საკუთარ შვილს, ასწავლეს წერა-კითხვა, ხელსაქმე, ბარეს გამოცდილ მომღერლებს. დავაჟკადა ივანე და ცოლად შეირთო პინა-აიშვილის ქალი მათ შეეძინათ სამი ვაჟი: ბეგლარი „მიხეილი და გიგო. ივანე შვილებს მომღერლებად ზრდიდა, მაგრამ არ დასცალდა. ჯერ ბეგლარი და მიხეილი დაიღუპნენ სახადით, მალე მათ მშობლებიც მიყვნენ და დარჩა გიგო უპატრონოდ. ნათლიამ, სოფრომ მეგლაძემ თავის ოჯახში გადაიყვანა და იქ ისრა მისი მეურვეობა გიგოს მამისგან ჰქონდა სიმღერები შესწავლილი, მაგრამ, როცა წამოიზარდა, მთელ სოფელში გამოჩნეული მომღერალი გახდა. მალე სოფრომის მეუღლე გარდაიცვალა და გიგო ისევ უპატრონოდ დარჩა. სოფრომს ჰყავდა და ჯაჯიკი, რომელიც სოფელ მაკვანეთში იყო გათხოვილი აზნაურ ნაოსა იორაშვილზე. სოფრომმა სთხოვა დას, აღეზარდა გიგო.

გიგო დავაჟკადა. ასე, 20 წლის იქნებოდა, როცა გაიცილა ახალგაზრდა მომღერალი, რომელიც შესანიშნავად მღეროდა „გამყვიანს“, ეს იყო გიორგი ბაბილოძე. ისინი დამეგობრდნენ და სიკვდილამდე არ მოშორებინ ერთმანეთს. მათ შეიამხანავეს თანასოფელი გიორგი იობიშვილი და შექმნეს იმეათი ტრიო, რომელიც მომავალი ანსამბლის ბირთვი გახდა“.

გიორგი ბაბილოძეს კარგი და ჰყოლია, სახელად ეგვიტი, რომელიც კარგი მომღერალი და ჩონგურზე დამკვრელი ყოფილა, გიგოს ეგვიტი ცოლად შეურთავს. გიგოს ნაოსამ მიწა აჩუქა, სახლი - ოღაც აიშენა და მაკვანეთში ერქომაიშვილების ერთი კერა შექმნა.

გიგოს და ეგვიტის ათი შვილი შეეძინათ: კალმანე, პაპუმა, მარიამი, ილიკო, ლისა, არტემი, ანანია, ლიზიკო და ლადიკო, სუყველა არაჩვეულებრივი ნიჭით ყოფილა დაჯილდოებული. ბავშვებს სიმღერებს მამა და ბიძა გიორგი ბაბილოძე ასწავლიდნენ გიგოს ოჯახური გუნდის მოსმენას, თურმე არაფერი ჯობდა.

გიგოს, გიორგი ბაბილოძისა და გიორგი იობიშვილის ტრიო მთელს გურიაში ყოფილა ცნობილი. გიგო მეზობელ სოფელში ასწავლიდა სიმღერებს, საიდანაც ნიჭიერი მომღერლები შემოიერთა: კვირიკიტიდან - ივლიანე კეჭამაძე, ბავიდან - ურმილე მოლარი-იშვილი, მაკვანეთიდან - ნანიკო ბურძგლა და შექმნა მომღერალი ანსამბლი „ისე, რომ სოფელში მათ გარეშე ნადი არ რომელიმე დღესასწაული არ ჩატარებოდა. ანსამბლი დიდდღე პიპულარული ხდებოდა, ისინი ამდიდრებდნენ რეპერტუარს სიმღერა-საგალობლებით და საეკლესიო დღესასწაულებზე წირვის დროს მაკვანეთის ეკლესიაში გალობდნენ.

გიგო დაუახლოვდა ცნობილ მგალობელ-მომღერალს „საზოგადო მოღვაწეს, მღვდელ ნესტორ კონტრიძეს, ვისგანაც მრავალი საგალობელი შეისწავლა გიგო და მისი გუნდის წევრები სხვადასხვა სოფელში მოსმენილი სიმღერების ვარიანტებს ქმნიდნენ. ასე უნდა დამკვიდრებულიყო, როგორც ამბობენ, „ალიფანას“ ერთ-ერთი ვარიანტი, ჯერ გიგოს რეპერტუარში, ხოლო შემდეგ მთელ გურულ ფოლკლორში (ეს სიმღერა მათ პირველად ქობულეთში, სოფელ ქაქუთში მოუსმენიათ სუცუბნელი მომღერლებისაგან).

1907 წელს მასიკო სალუქვაძის (მაკვანეთელი თბილისში საკუთარი სამკერვალოები ჰქონდა) ინიციატივით „ბრიტანეთის საექციო საზოგადოება „გრამაფონის“ წარმომადგენლებს ჩაუწერიათ და გრამფონოფილზე გამოუციათ გიგოს ანსამბლის 49 სიმღერა. ამავე წელს მისი გუნდის მიერ ნამღერი 50 სიმღერა გერმანელებს თბილისში

ჩაუწერიათ.

1918 წელს გიგო, ანანია, არტემ და ლადიკო ერქომაიშვილები, გიორგი ბაბილოძე, ნესტორ კონტრიძე თბილისში მიიწვიეს „ორმოცი დღის მანძილზე მათგან სიმღერები ჩაიწერეს მელიტონ ბალანჩივაძემ, დიმიტრი არაყიშვილმა, იაკარგარეთელმა, კოტე ფოცხვერაშვილმა, ანდრია ბალანჩივაძემ. იმავედროულად ერქომაიშვილები კვირაობით, თბილისში „ქაშვითის“ ეკლესიაშიც გალობდნენ.

1921 წელს არტემ ერქომაიშვილმა ჩამოაყალიბა ანსამბლი, რომელშიც გაერთიანებული იყვნენ გიგო არტემი, ანანია, ვლადიმერ ერქომაიშვილები, გიორგი ბაბილოძე, დიმიტრი და ილარიონ პატარაევი, აკაკი ბასილაშვილი, სერაფიონ ვაშალიძე, ალიომა წიფივაძე.

ამონარიდი ბატონი ანზორ ერქომაიშვილის წიგნიდან „ბაბუა“: „1929 წელს ლენინგრადში მიგვიწვიეს - დიწყო ლადიკომ, - გიგო მაშინ 90 წლის შესრულდა, ხოლო გიორგი 95 წელს იყო მიღწეული, კონცერტმა დიდი წარმატებით ჩაიარა, პრესამ მაღალი შეფასება მისცა ჩვენს სიმღერებს, ლენინგრადის კონსერვატორიის პროფესორები დაესწრნენ

კონცერტს, ისინი აღაფრთოვანა ამ ორი მოხუცის სიმღერამ, კერძოდ, გიორგის კრიმანტულმა, კონცერტის შემდეგ მას ყვლიც კი გაუხიზვეს, რამე ხომ არ უღვეს შიგო. ერთ-ერთ კონცერტს დიდი ფრანგი მწერალი რომენ როლანი მაქსიმ გორკისთან ერთ დაესწრო, ჩვენმა სიმღერებმა ისინი აღაფრთოვანა. კონცერტის შემდეგ მოვიდნენ და გულისადა მადლობა გადაგვიხადეს. რომენ როლანი ჩვენი დაინტერესდა და ბევრი შეკითხვა დავგვისვა, გამოშმი-დობებისას ითხოვა, მომასმენინეთ ეს საოცარი „ხასანბეგურაო“ - და როცა სიმღერა დავაძმოვრე, ვთხრობა: „ბედნიერია ის კუთხე, სადაც ასეთი ხალხი ცხოვრობს, ბედნიერია ის ხალხი, ვისაც ასეთი სიმღერები აქვსო“. გიპოუსმა ჩვენი სიმღერები პროფესორ კუნა-რიოვის ხელმძღვანელობით ფოლფონოგრაფზე ჩაიწერა, ახლა სადაა, არ ვიცი.“ (ანზორ ერქომაიშვილი „ბაბუა“, გვ. 27).

გიგო ერქომაიშვილი სოფელში ავტორიტეტულ ადამიანად ითვლებოდა იგი სოფლის მამასახლისად აურჩევიათ.

საინტერესო ფაქტია ის, რომ გიგო ერქომაიშვილის ოჯახი იფარებდა ფირალეებს. მის ოჯახში დიდხანს იმალეობდა მელქისედეკ გუნთაიშვილი. გუნთაიშვილი დღისით ოდის თავზე იმალეობდა ღამით კი ჩამოდიოდა და სამზადში, მძებ ერქომაიშვილებთან ერთად, ქეთიფობდა და მღეროდა. გიგოს სახლს სხვადასხვა დროს სტუმრობდნენ: ისინი და დარჩა, დათიკო შევარდნაძე და გოგია ღლონტი.

გიგო ერქომაიშვილი გარდაიცვალა 1947 წელს დასაფლავებულია მაკვანეთში.

არტემ მრძომაიშვილი

ოზურგეთის ისტორიული მუზეუმის ექსპოზიციაში საპატო ადგილი ეკავა (ამჟამად ექსპოზიცია ჩამოსხნილია) გურულ მელობელ-მომღერალითა ფოტოებს. მათ შორის გახლდათ ძეგლი არტემ, ანანია და ვლადიმერ ერქომაიშვილები. მათ შესახებ მასალების შეგროვებისას ყურადღებით ამოვიწერე „ბაბუას ანდერძი“, რომელიც შემდეგ პირნათლად შეასრულა ბატონმა ანზორმა. ერთხელ საპატრიარქოს ტელევიზია „ერთსულოვნების“ არხზე სტუმრად ბრძანდებოდა ანზორ ერქომაიშვილი, მისეული სილალით ყველა თუ როგორ შეაგროვა დიდი შრომითა და რუღუნებით სხვადასხვა ქვეყანაში მიმობნეული ქართული საგალობლები. არტემის პირადული ღირსების შესახებ კი თქვა: „კოლეგებისათვის შენიშვნის მიცემა რომ უნდოდა, - ასეხომ არ

ავლობესო. როცა მისი ვაჟიშვილი დავითი ტრაგიკულად გარდაიცვალა, ამ დროს მასარაქმში ოლიმპიადის გამარჯვებულთა საღამო უნდა გამართულიყო. ზეიმი ერთი დღით გადადეს. მეორე დღეს რაიონის ხელმძღვანელები მისუღან არტემთან და უთხოვიათ შენი შემცველი გეგმოვო. ჩემი შემცველი არ მეგულევა, მაკალეთ დათიკოს დამარხვა და თვითონვე გაუძღვები გუნდსო. იმ დღეს დარბაზში ტაშთან ერთად ხალხის ქვითინი ისმოდა.

არტემი გიგოს და ეგვიტის მემკვიდე შვილი იყო. იგი დაიბადა 1887 წლის 26 ოქტომბერს მაკვანეთში. 1896 წელს შეიყვანეს სოფლის სამკლასიან სკოლაში, ხელმოკლეობის გამო სწავლის გაგრძელება ვერ შელო. გურული სიმღერების შესრულებას დაეუფლა ბავშვობიდან. მისი მასწავლებლები იყვნენ მამამისი გიგო ერქომაიშვილი და ბიძა გიორგი ბაბილოძე. 1904 წელს მამამ ასწავლა მარსელითა, რომელიც რევოლუციურად განწყობილი გურულების ჰიმნი იყო. არტემი მარსელითას მის ტოლ ბიჭებს ასწავლიდა და საჭიროებისამებრ მღეროდა.

1907 წელს 20 წლის არტემი მონაწილეობდა გიგო ერქომაიშვილის გუნდის მიერ სიმღერების ფირფიტებზე ჩაწერაში. 1905 წელს მან მელქისედეკ ნაკაშიძესთან დაიწყო საგალობლების შესწავლა. არტემი მელქისედეკ ნაკაშიძეს ნესტორ კონტრიძემ წარუდგინა. მელქისედეკს მოეწონა ყმაწვილი ბიჭი და გიგოს სთხოვა, მომეცი ეს ბიჭი, წაიყვან ოზურგეთში და გალობას უფასოდ ვასწავლიო. ნაკაშიძესთან ერთად სწავლობდნენ დიმიტრი პატარავა და სამუელ ჩხიკვიშვილი. არტემმა ნაკაშიძისაგან 1911 წლამდე 2000-მდე საგალობელი ისწავლა, რომელიც 1966 წელს მაგნიტოფონზე ჩაწერა კომპოზიტორმა კახი როსტოშვილმა, 2002 წელს კი ნოტებზე გადაიღო დავით შულაიაშვილმა.

1911 წელს არტემმა დაიწყო პედაგოგიური მოღვაწეობა. იგი გაუმეცს სენაკის მხარაში სიმღერა-გალობის მასწავლებლად, სადაც სოფელ-სოფელ დადიოდა და ერთ სოფელში სამიდან ექვს თვეზე რჩებოდა. არტემმა მთავარი სოფლები: თუკლათი, ნოსირი, წყემი, გვეჯეთი, ძინძირი, ისულა, საკიზიკიო, საოდიშარი, საგამსახურდო, კოტიანეთი, ნოქალაქევი, სუჯუნა, აბაშა, მარტვილი. ხელოვან აძლევდნენ 45 მანეთს ეკლესიის შემოსავლიდან. არტემმა სამეგრელოში დაჰყო 1917 წლამდე და შემდეგ დაბრუნდა გურიაში. 1925 წლამდე ხელმძღვანელობდა მამის ანსამბლს მაკვანეთში. ასევე მუშაობდა ზვანში, ციხისფერდში, კონჭკაში.

1918 წელს ვარლამ სიმონიშვილთან ერთად შექმნა გუნდი. მართავდა კონცერტებს საქართველოს სხვადასხვა ქალაქში.

1921 წელს არტემ ერქომაიშვილმა ჩამოაყალიბა სიმონიშვილისაგან დამოუკიდებელი 12-კაციანი გუნდი. ამ გუნდის შემადგენლობაში იყვნენ: არტემის ბიძა გიორგი ბაბილოძე, ძეგლი ანანია და ვლადიმერ ერქომაიშვილები, ძეგლი დიმიტრი და ილარიონ პატარაევი, აბასილაშვილი, ვაშალიძე, აწიფივაძე და სხვები. 1924 წელს გუნდმა თბილისში ფირფიტებზე ჩაწერა გურული საღმრთო სიმღერები, იმავე წელს ბათუმის გუნთან ერთად მონაწილეობდა საქართველოს ქალაქებსა და ბაქოში.

1925 წელს არტემი ხელმძღვანელობდა ბათუმში სანაპროს მტვირთავთა გუნდს. 1927 წელს ბათუმის გუნდი გაიყვნა ქუთაისში ჩატარებულ I რესპუბლიკურ ოლიმპიადაზე. ყურში გუნდის

კველი ოზურგეთის ქრონიკები

„სიმდიდრე, რომელიც ფულზე არ იყიდება“

წელს სათავეში ჩაუდგა ლისაურის 40-კაციან გუნდს.

1966 წელს არტემ ერქომაიშვილმა, როგორც საეკლესიო საგალობლების უკანასკნელმა მცოდნემ კონსერვატორიაში 200-მდე საგალობელი ჩაწერა. კომპინისტების აკრძალულ დროში იგი თბილისში ჩადიოდა და საგალობლებს წერდა გრივოლ ჩხიკვაძის სტუდიაში. არტემ ერქომაიშვილი ცნობილია, როგორც თვითნასწავლი კომპოზიტორი. ავტორია სიმღერებისა: „პატარა ქართველი“, „მუშის სიმღერა“, „სიმღერა გურიაზე“, „ჩემი ბები“, „სხვადასხვაგვარი სიყვარული“, „სიმღერა სამშობლოზე“.

1932 წელს გარდაიცვალნენ მოძღვრებუნიესტორ კონტრიტე, საბუღალწო ლეონტი და გიორგი ბაბილოძე. ამასთან დაკავშირებით არტემ ერქომაიშვილმა შექმნა სიმღერა „დეკარტეუ საბი მოძღვრები“.

არტემი გარდაიცვალა 1967 წლის 2 თებერვალს, დაკრძალულია შმო-ბლოურ სოფელ მაკვანეთში.

ანანია მარომაიშვილი

დაიბადა 1891 წლის 3 იანვარს სოფელ მაკვანეთში.

ანანია ერქომაიშვილი, ერქომაიშვილია მოძღვრული ოჯახის ერთ-ერთი წარმომადგენელია, იგი მისი უფროსი ძმის მოწაფე იყო და მისი ხელმძღვანელობით შეისწავლა სიმღერა-გალობლის საფუძვლები. ჰქონდა მოქილი, ფართო დიასახლისი ხმა, ოსტატურად ასრულებდა განსხვავებულ ხმებს: ბანი, წვრილი და კრიმინჭული.

1918 წელს არტემ ვლადიმერ და გივო ერქომაიშვილებთან ერთად მონაწილეობდა თბილისში გურული სიმღერების ნოტებზე ჩაწერაში. 1936 წლამდე ანანია არტემ ერქომაიშვილის გუნდის წევრი იყო.

1936 წელს, კირილე პეტროვიას ინიციატივით, ის დასავლეთ საქართველოს ეთნოგრაფიული გუნდის სოლი-ისტი გახდა. მონაწილეობდა 1937 წელს მოსკოვში გამართულ დეკადზე. 1936-1960 წლებში ანანია კვლავ სახელმწიფო ანსამბლის წევრია.

1868 წელს ანანია ერქომაიშვილი თბილკვებავრობის ანსამბლ „მეგობრობის“ სოლიისტი გახდა.

1977 წელს საქართველოს რადიოში ანანია ჩაწერა გურული სიმღერის სამივე ხმა. ანანია ერქომაიშვილს ქართულ ფოლკლორისტიკაში შეტანილი წვლილისათვის საქართველოს დამსახურებული არტისტის წოდება მიენიჭა.

გარდაიცვალა 1977 წლის 31 იანვარს. დაკრძალულია თბილისში კუკის სასაფლაოზე.

ვლადიმერ (ვლადიმო) მარომაიშვილი

დაიბადა 1895 წლის 23 თებერვალს სოფელ მაკვანეთში. დაამთავრა სოფლის ორკლასიანი სასწავლებელი. ოჯახის ხელმძღვანელობის გამო სწავლა ვერ განაგრძო. უფროსი და-ძმებისაგან შეისწავლა გურული სიმღერების სამივე ხმა, ხოლო დედისაგან ჩინურზე დაკვრა ისწავლა. სიმღერა 1905 წლიდან დაიწყო. 1914 წელს მამის - გივოს ანსამბლში ჩაირიცხა. ოცი წლისამ მასწავლებლობა დაიწყო.

თავდაპირველად, 1921-1927 წლებში, სიმღერებს ასწავლიდა გო-გიეთში, გურ-ანთაში, ნატანებში, ასა-ლსოფელში, რამაც ხალხში პოპულარობა მოუპოვა.

1923 წელს მიწვევის აჭარის სახელმწიფო კავშირში მოძღვრულად და ხალხური სიმღერების მასწავლებლად. მოგვიანებით აჭარის ნავსადგურის მტერი თავი მუშების გურულ-აჭარულ გუნდში გადავიდა. სადაც წლების მანძილზე სამხატვრო ხელმძღვანელი იყო. მოღვაწეობდა არტემ ერქომაიშვილის გუნდში.

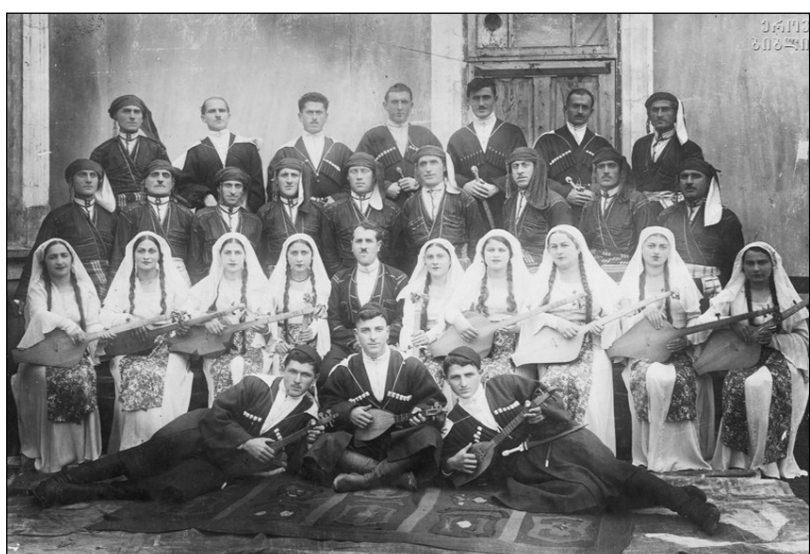
სამამულო ომის პერიოდში კონცერტებს მართავდა სამხედრო ნაწილებსა და პოსაბტლებში. 1949 წელს, სოფელ შრომაში შექმნა გუნდი, რომელშიც სოციალისტური შრომის გმირი ექვსი ქალი მონაწილეობდა.

1937-1950 წლებში ხელმძღვანელობდა მახარაძის რაიონის კულტურის სახლის სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლს. მისი ხელმძღვანელობით ანსამბლი 1955 წელს რესპუბლიკურ ფესტივალზე საქართველოს უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოვდა.

1956 წელს მეექვსე მსოფლიო ფესტივალის საპატიო სიგელი დაიმსახურა. 1977 წელს ამავე ანსამბლმა ხალხური სიმღერის საკავშირო ფესტივალზე ოქროს მედალი მოიპოვა.

ვლადიმერ ერქომაიშვილმა ჩამოაყალიბა გუნდები ანასეულში, ეკლიაში, ლიხაურში, დეგაზუში, აბრეშუმის ძაფსახვევ ქარხანაში, ჩაის ტექნიკუმში და სხვ.

1968 წელს მისი ინიციატივით დაარსდა სიმღერების შემსწავლელი ოთხწლიანი სკოლა. ის თავად იყო ამ სკოლის პედაგოგი გიორგი ხალუქე-

აძესთან და დომენტი ქარჩავასთან ერთად. სკოლა 1972 წელს დაიხურა.

1979-81 წლებში ვლადიმერ ერქომაიშვილი გურული სიმღერების შემსწავლელი ბავშთა სტუდიების კონსულტანტი იყო. 1979 წლიდან სიცოცხლის ბოლომდე ხელმძღვანელობდა ანსამბლ „ ელესას“. 1980 წელს თბილისში აღინიშნა მისი 85 წლის იუბილე. ნაყოფიერი მუშაობისათვის მიენიჭა საქართველოს ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწის წოდება.

გარდაიცვალა 1982 წელს.

როგორც ბატონი ანზორ ერქომაიშვილი ამბობს, არტემმა თავის ძმებთან - ლადიკოსა და ანანასთან ერთად, მიუღი ეპოქა შექმნა ქართულ სასიმღერო ხელოვნებაში. ძმებმა ერქომაიშვილებმა იმ უმძიმეს პერიოდში უდიდესი როლი შეასრულეს ძველი გურული სიმღერის მოძიება-გადარჩენა-ალორძინებაში და ახალგაზრდა თაობის აღზრდის საქმეში, სწორედ ამისთვის სამივე ძმას ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწის საპატიო წოდებები მიენიჭათ.

დავუბრუნდეთ არტემ ერქომაიშვილის ანდერძს: „შენ, - მითხრა ბაბუამ-მუსიკალური ტრადიციების მატარებელი მეექვსე თაობა ხარ ჩვენს ოჯახში...ახლა ბაბუა მოძღვრების ძველი თაობა წავიდა, ამჟამად მე გამაჩნია ის სიმდიდრე, რომელიც არც ფულზე იყიდება და არც ოქროზე აიწონება. ამ სიმდიდრის ფასს ვერ შენ ვერ გაიგებ. ეს არის სიმდიდრე, რომლის ბადალი მსოფლიოში არ მოიპოვება, მე რომ რაიმე შემემთხვას, ისეთი განძია წამყვება თან, რომლის დაკარგვას ერი არ გვაპატიებს, რომელსაც ვერავინ ვერ

აღადგენს და ამ ცოდვის სიმძიმე მე და შენ დაგვაწევსა კისერზე. იცოდეთ, ვე შენი და ჩემი საქმე როდია, ეს საერთო საქმეა. შენ სისხლში გაქვს გურული სიმღერა გამჯდარი, შენ ვეღვაზე მეტად შეგიძლია ამ საქმის გაკეთება, შენ ეს უნდა გააკეთო.“ (ანზორ ერქომაიშვილი, „მაგი შაშვი ჩოიდაო“ ვ.გ.8)

თუ როგორ შეასრულა ბატონ ანზორ ერქომაიშვილმა ბაბუას ანდერძი, ეს არა მარტო საქართველომ, არამედ მსოფლიომ იცის.

ბატონი ანზორის დამსახურებაა ის, რომ დღეს ოზურგეთის ცენტრში მუზეუმის ყოფილ მარცხენა ფლიელში განთავსებულია ფოლკლორის ცენტრი. მართალია, ჩვენ დაგზარალებით, მაგრამ უახლოეს მომავალში, ჩვენი მუზეუმის რეაბილიტაციის შემთხვევაში, ქალაქის ცენტრში „გურიელთა ნაფუძარზე, ორი კულტურული დაწესებულება გვექნება: ოზურგეთის სამუზეუმი გაერთიანება და ფოლკლორის ცენტრი.

ერთხელ ახალგაზრდა ნაპოლეონს უთქვამს: „ერთი უმცირესი ატომიც კი საკმარისია ჩემი დამსახურების, მაგრამ მანამდე, მე ჩემი გასაკეთებელი საქმე უნდა გავაკეთო. დიასხ, ბატონმა ანზორ ერქომაიშვილმა გააკეთა თავისი გასაკეთებელი საქმე, ეს იყო მისი ბედისწერა და ამავდროულად მისი ბედნიერებაც, რადგან მის სახელთან განივთებულია საგალობლების მოძიება, გადაჩენა და მომავალი თაობებისათვის გადაცემა, რასაც მან ათეული წლები მოაწოდდა და ახლაც ერის სამსახურში ამ თვალსაზრისით.

მანანა ლომაძე

სამუზეუმი გაერთიანების ფონდების მთავარი მცველი.

ხარ ქალოზის მტალონი

ბაილეთის საჯარო სკოლის დირექტორს, ქალბატონ მზემინარ ხაპოიასს

დამდეგ ახალ წელს გილოცავთ, სიხარულით, სავსე გულით, საამაყო ოჯახის და აღსაზრდელთა სიყვარულით.

ოზურგეთის მშენებელი ხარ,

სიტყვით, საქმით, ცოლით ქცევით, მუდამ სამშობლოზე ფიქრით, უკეთესი ზვალის რწმენით.

მეუღლეც სანიმუშო გყავს, იგი გიღვას გვერდით ფარად. დე, ასეთი ქალობისთვის, იდეგვრძელე დიდხანს, მარად.

შვილითაც გეამაყება, მას შეჰხარი მიუღი გულით, შენი ფიქრი, შრომა, გარჯვა მისკენ არის მიმართული.

მისაბაძი მეუღლე ხარ, შეუდარებელი დედა, რასაც შენი მეგობრები, კოლეგებიც კარგად ხედავენ.

შენი საქმით და ქალობით გახდი სკოლის მეთაური,

ხარ მებრძოლი დირექტორი, პედაგოგი ბედაური.

ვინც აშენებს ჩვენს მომავალს, იმათ შორის შენც ხარ ერთი, ასე გიცნობს შენი კუთხე, დედულეთი, მამულეთი.

ასე გიცნობს განათლებაც, შენი მუშაობის სფერო. მსურს მათ შორის რომ მეც ვიყო და, როგორც შეილს, მოგვეფერო.

ჩემგან ნათქვამ ამ შენს ხოტბას აძლიერებს პრესის დენით, ხარ ქალობის ეტალონი, დიაცობის პრეზიდენტი.

ამირან მამულაიშვილი, სწავლული აგრონომი, ყურნალისტი.

მადლოვა ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერს

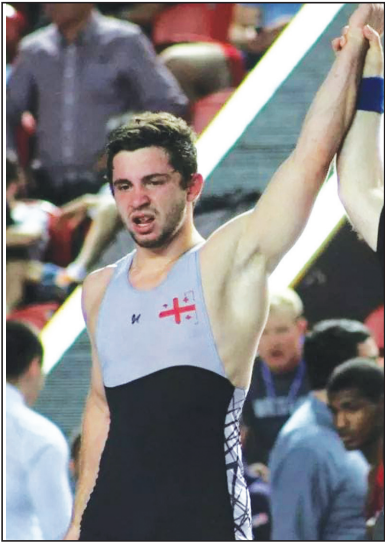
ოზურგეთის საშუალო სკოლაში წინასახალწლო პერიოდში ჩატარდა სარემონტო სამუშაოები, რის გამოც სკოლის დირექცია და პედაგოგიური კოლექტივი მადლობას უხდის მუნიციპალიტეტის მერს კონსტანტინე შარაშენიძეს და მერიას. უსურვებს მათ წარმატებებს ჩვენი ქალაქისთვის სასიკეთო საზოგადოებრივ საქმიანობაში.

სულთანა

ანასეულის საშუალო სკოლის 1957-58 სასწავლო წლის კურსდამთავრებულები იუწყებიან მასწავლებელ გუბუნიძის გარდაცვალებას და თანაუგრძობენ განსვენებულის ოჯახს.

მართი ოქრო, მართი ვერცხლი და სამი ბრინჯაო - ჩვენია!

მიიღეს.

საქართველოს პირველობაზე (ბერძნულ - რომაულ სტილში) წარმატებით იასპარეზეს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სპორტულ - გამაჯანსაღებელ დაწესებულებათა გაერთიანებასთან არსებულმა ჭიდაობის სექციის სპორტსმენებმა.

ლევან ქავთარაძე 63 კგ. წონითი კატეგორია (I ადგილი);

ზურაბ მაჭარაშვილი 55 კგ. წონითი კატეგორია (II ადგილი);

ირაკლი ძიმიტარაშვილი 60 კგ. წონითი კატეგორია (III ადგილი);

დავით ბაკურაძე 63 კგ. წონითი კატეგორია (III ადგილი);

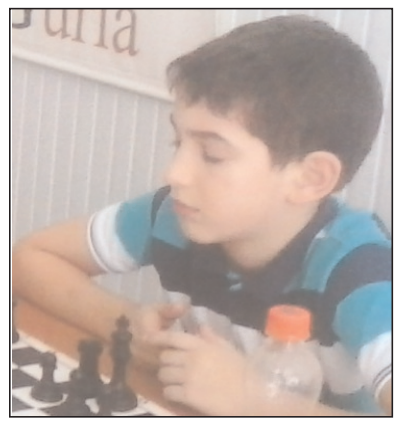
ალექსი ლოღია 97 კგ. წონითი კატეგორია (III ადგილი).

აღნიშნული სპორტსმენები საქართველოს პირველობისთვის მწვრთნელებმა: ვლადიმერ და ზურაბ ზურაბიანებმა, გურამ მაჭარაშვილმა, თენგიზ მუჯირმა და ბექა ჩოვლიანმა მოამზადეს.

10 - 13 იანვარს თბილისში, ბერძნულ რომაულ და თავისუფალ სტილით ჭიდაობაში, დიდებს შორის საქართველოს ჩემპიონატი გაიმართა, რომელშიც მონაწილეობა საქართველოს სხვადასხვა მუნიციპალიტეტის მოჭიდავეთა გუნდებმა

საასალწლო საჭადრაკო ტურნირი სასიამოვნო სიურპრიზით დამთავრდა

ოზურგეთის ცენტრალურ საჭადრაკო კლუბში დამთავრდა ტრადიციული საასალწლო ტურნირი აქტიურ ჭადრაკში, რომელშიც ძირითადად მუნიციპალიტეტის გამოცდილი და ტიტულოვანი მოჭადრაკეები მონაწილეობდნენ. ორგანიზატორების გადაწყვეტილებით ტურნირში ექსპერიმენტის წესით ჩართული იყო 10 წლის **თენგიზ თოიძე**, რომელმაც გასულ წელს წარმატებული თამაშით და კარგი შედეგებით გამოიჩინა თავი, როგორც ადგილობრივ, ისე რესპუბლიკურ საჭადრაკო ღონისძიებებში. ამჯერად მას 4 ოსტატობის კანდიდატთან და 5 პირველთანრიგოსან მეტოქესთან უნდა გამოეყენებინა თავისი შესაძლებლობები.

ტურნირის მონაწილეებმა თამაში საპრიზო ადგილებზე გასვლის იმედით დაიწყეს, თუმცა 4 ტურის შემდეგ 4 ქულით ერთპიროვნული ლიდერი პატარა თენგიზ გახდა, რომელმაც მოახერხა ორი მთავარი მეტოქის დამარცხება. მეხუთე ტურში ქულა დაკარგა მის უფროს მეგობართან **თორნიკე მახარაძესთან**, მაგრამ შემდეგ ისევ ოთხი პარტია მოიგო ზედიზედ და ერთი დაკარგული ქულით (9 დან 8 ქულა) მივიდა ფინიშთან. ასეთივე შედეგით დაასრულა თამაში ოსტატობის კანდიდატმა, ტიტულოვანმა **გივი სიამაშვილმაც**.

დებულების შესაბამისად გამარჯვებულის გამოსავლენად მათ შორის დაინიშნა დამატებითი ბლიც-პარტიები, რომელიც ამჯერად სიამაშვილის გამარჯვებით დასრულდა. ტურნირის გამარჯვებულმა გივი სიამაშვილმა, ზუმრობით აღნიშნა „გასულ წელს ნახევარი ქულა წამართვა და გურიის ჩემპიონობა დამაკარგვინა, წელსაც ქულა წამართვა და პირველობაც საეჭვო გამიხადო“. ასე რომ **თენგიზ თოიძემ** პირველი ადგილის ტოლფასი სპორტული შედეგი აჩვენა, რაც უდავოდ სასიამოვნო სიურპრიზია. მესამე ადგილზე 7 ქულით ოზურგეთელთათვის კარგად ცნობილი მოჭადრაკე და მწვრთნელი **ელგუჯა ურუშაძე** გავიდა, ხოლო მეოთხე საპრიზო ადგილი არანაკლებ ცნობილ, ახალგაზრდა მოჭადრაკეს **თორნიკე მახარაძეს** ხვდა წილად (6 ქულა).
წარმატებული მოჭადრაკეები

დაჯილდოვდნენ სპეციალური დიპლომებით და ფასიანი საჩუქრებით. ჩვენთან საუბარში შეჯიბრების ორგანიზატორმა **ზურაბ ანდლულაძემ** ხაზი გაუსვა ადგილობრივი საჭადრაკო ღონისძიებების მნიშვნელობას და მის როლს პერსპექტიული ახალგაზრდა მოჭადრაკეების გამოვლენა-დაოსტატებაში. მისი თქმით, თენგიზ თოიძე, მიუხედავად პატარა ასაკისა, უკვე სერიოზულ ჭადრაკს თამაშობს. იგი ორი წელია მწვრთნელ **ნინო წიტიანიშვილთან** მეცადინეობს და დღითიდღე იღრმავებს თეორიულ ცოდნას, რაც პრაქტიკულად ამ ტურნირშიც გამოავლინა. პატარა თენგიზს ახლოს გასაცნობად ჩვენი გაზეთი გეგმავს სპეციალური მასალის მომზადებას, რაც ინტერესი უნდა იქნება ჭადრაკის მოყვარულებისათვის.

განცხადება

შპს „ვასაძის პური“ აცხადებს ვაკანსიას ვაიზერის თანამდებობაზე.

გასუბრება შედგება მიმდინარე წლის 28 იანვარს 10 საათზე.

მისამართი: სოფ. მაკვანეთი, საკონდიტრო „სანდომი“.

დაგვიკავშირდით: 595 04 01 01

კალანდობა – 2019, ცხელიხილი, ბიორგი სალუქვაძის სახლმუზეუმი

7 დღის ამინდის პროგნოზი						
მზე, ღრუბელი +2+10	მცირე წვიმა +2+7	მზე, ღრუბელი +2+10	მზე, ღრუბელი +2+11	მზე, ღრუბელი +7+10	მზე, ღრუბელი +7+10	მზე, +4+10
21 იანვარი ორშაბათი	22 იანვარი სამშაბათი	23 იანვარი ოთხშაბათი	24 იანვარი ხუთშაბათი	25 იანვარი პარასკევი	26 იანვარი შაბათი	27 იანვარი კვირა